SANOMA KONCERNEN

Årsberättelse 1995

HELSINGIN SANOMAT
ILTA-SANOMAT

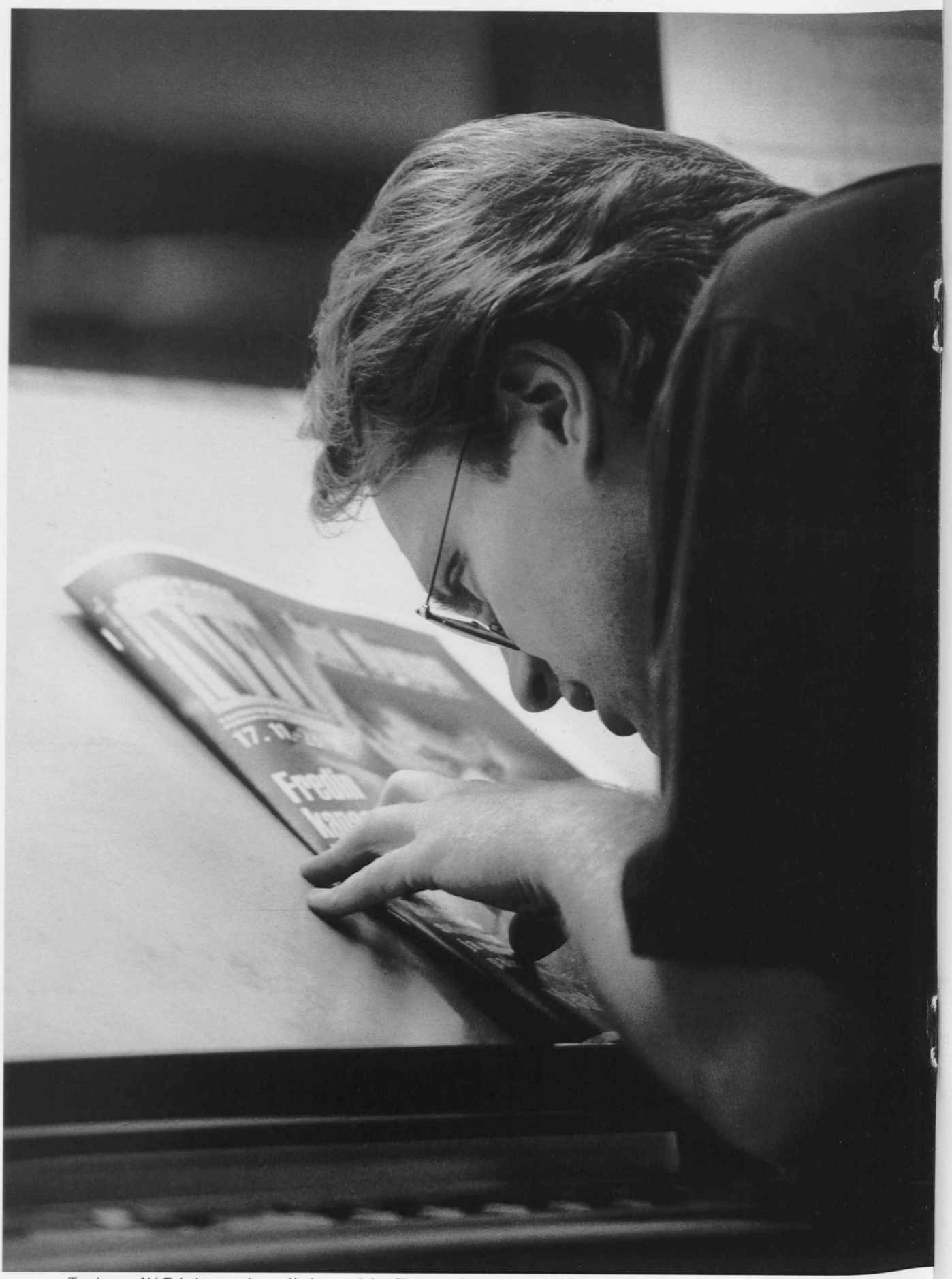

Tryckaren Aki Eskola granskar gråbalansen i den första upplagan av veckobilagan Nyt på Forssa tryckeri i november 1995.

Innehåll

Sanoma Koncernens styrelse	*sida*	4
Sanoma Koncernens organisation		5
Verkställande direktörens översikt		6
År 1995 i korthet		8
Styrelsens verksamhetsberättelse 1995		10
Hundra år sedan Eljas Erkkos födelse		28
Sanoma Koncernens resultaträkning och balansräkning		31
Sanoma Corporations resultaträkning och balansräkning		45
Finansieringsanalys		48
Sanoma Koncernens nyckeltal		49
Förslag till vinstdisposition		50
Revisionsberättelse		51
Helsingin Sanomats litteraturpris		52
Sanomahuset		54
Personalfonden		56
Delegationer		58
Förtroendevalda		59
Jaakko Rauramo: Medieindustrin, quo vadis?		62
Ledning		64
Adresser		67

Verksamhetsområde

Sanoma Koncernens verksamhet inleddes år 1889 då första numret av tidningen Päivälehti gavs ut. År 1904 förbjöds Päivälehti av myndigheterna och verksamheten måste läggas ned. Kort därefter grundades Helsingin Sanomat som för Päivälehtis traditioner vidare.

År 1996 är Sanoma Koncernen ett tidningsförlag vars grundläggande uppgift är att hävda demokratiska principer, social rättvisa och opinionsfrihet samt bidra till utveckling och välfärd. Verksamheten bygger på starka journalistiska traditioner och gediget kunnande.

Sanoma Koncernen ger ut Nordens största dagstidning Helsingin Sanomat och Finlands största eftermiddagstidning Ilta=Sanomat •

Omslagsbilden: Dekoratör Stig Pettersson från Stockholm planerade flaggdekorationerna för prisutdelningen av Helsingin Sanomats litteraturpris på Gamla Studenthuset den 16 november.

Sanoma Koncernens styrelse

	i styrelse från	*mandatperioden utgår*
Aatos Erkko, ordförande *(från år 1972)*	1957	1996
Heikki Tikkanen, vice ordförande *(från år 1989)*	1988	1998
Robert Castrén	1994	1997
Jane Erkko	1990	1997
Merja Helle, personalrepresentant	1990	1996
L.J. Jouhki	1990	1996
Seppo Kievari	1995	1998
Robin Langenskiöld	1990	1998
Rafaela Noyer	1994	1997
Jaakko Rauramo	1979	1998
Kalle Salonen, personalrepresentant	1990	1996

Revisorer: ordinarie, ekon.mag. Antti Helenius, CGR, och ekon.mag. Johanna Perälä, CGR, samt suppleanter, ekon.mag. Aunus Salmi, CGR, och ekonom Pekka Nikula, CGR.

Sittande från vänster L.J. Jouhki, Heikki Tikkanen, Aatos Erkko, Jaakko Rauramo och Jane Erkko.
Stående från vänster Seppo Kievari, Rafaela Noyer, Robin Langenskiöld, Kalle Salonen, Merja Helle och Robert Castrén.

Organisation 1.1.1996

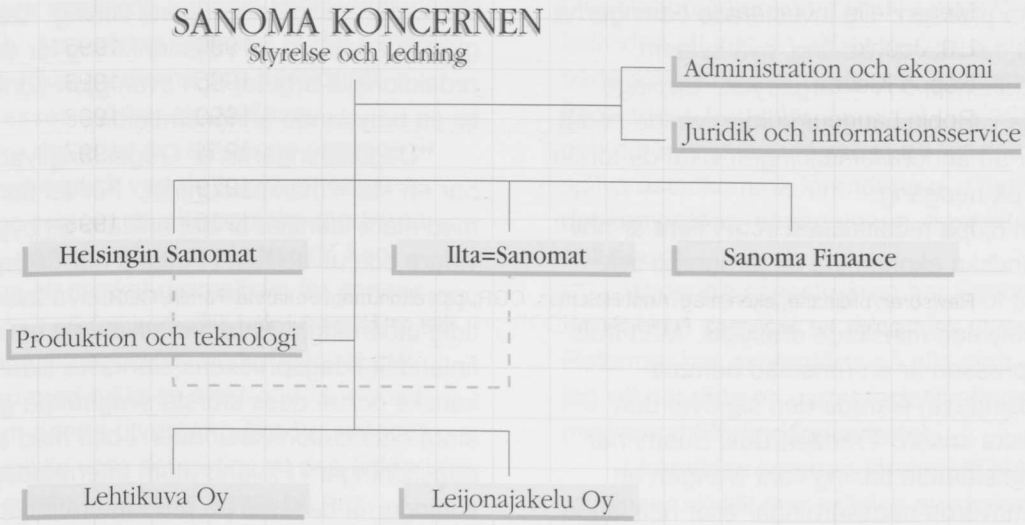

Sanoma Koncernen har präglat flera minnes- och förtjänstmedaljer. Förtjänstplaketten för Päivälehti-Helsingin Sanomat av år 1952 har designats av Matti Haupt.

Elektroniskt eller tryckt?

Dagspressen reagerar tidigt på svaga signaler i den allmänna ekonomiska utvecklingen. Dagstidningarnas annonsvolym är en ganska säker konjunkturbarometer.

1980-talet var en gynnsam period för den finländska pressen. Då investerade tidningarna i innehåll, teknisk utveckling, nya system, kvalitetssäkerhet och 4-färgstryck. Upplagetrenderna var också stigande men vände nedåt kort efter att annonsförsäljningen visat de första tecknen på nedgång.

Den djupa recessionen som i flera år höll den finländska ekonomin i ett järngrepp fick kännbara följder även för dagspressen eftersom annonsvolymen minskade drastiskt. Men trots att dagspressen är en renodlad hemmamarknadsindustri klarade den sig över den ekonomiska krisen. Frånsett Uusi Suomi har ingen framstående tidning varit tvungen att vidta nämnvärda nedskärningar eller helt lägga ned sin verksamhet. Det är dock klart att tidningarnas ekonomi försämrats avsevärt under början av 1990-talet.

Den begynnande konjunkturuppgången innebar en viss ljusning, men för närvarande är utsikterna ovissa. Om den ekonomiska utvecklingen i Finland tar en ogynnsam vändning får detta omedelbara konsekvenser för dagspressen och även för Sanoma Koncernen. En sådan vändning medför svårigheter för upplageförsäljningen, och en avsevärt minskad annonsvolym skulle oundvikligen leda till sparåtgärder och produktivitetshöjande lösningar, t.ex. sambruk av rotationspressar.

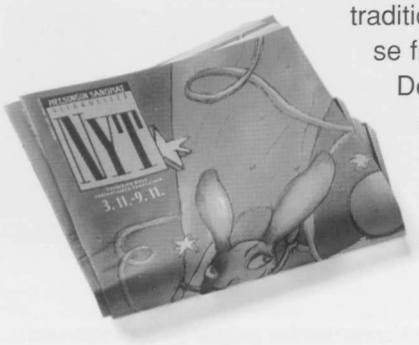

Den finländska dagspressen har byggt sin framgång på principen om stark regional täckning; praktiskt taget alla hushåll prenumererar på sin regions tidning. Detta har gjort det enklare att välja inriktning för det redaktionella arbetet och även gjort tidningen till ett betydande annonsmedium.

Dagstidningarna är i regel långlivade och har en stark märkesidentitet. För en tidning med stark identitet är det enklare att bygga vidare och utvecklas. I Finland har dagspressen upprätthållit en utmärkt servicenivå tack vare tidig utbärning. Detta har alltid varit en av den finländska dagspressens starkaste sidor, men kanske också dess största svaghet på grund av stora distributionskostnader. I och med att alla dagstidningar i Finland utom eftermiddagstidningarna baseras på prenumerationer kan man mycket exakt definiera läsekretsen.

Dessa faktorer är avgörande även med tanke på den framtida utvecklingen, när nya elektroniska medier introduceras på bred front som ett komplement till den traditionella tidningen. Utgivarens centrala uppgift är att producera information som är relevant eller rentav nödvändig för läsaren, vare sig det är frågan om tryckt eller elektroniskt material. Mot bakgrunden av de tryckta mediernas traditionella starka sidor kan dagspressen se framtiden an med relativt stor tillförsikt. De elektroniska medierna innebär dock ett visst hot, och det är svårt att bedöma deras betydelse på längre sikt. Det mest sannolika scenariot

är att marknaden splittras: etermediernas kanalantal ökar snabbt och programmen sprids över allt fler kanaler. Efter hand som de elektroniska medierna avmonopoliseras får de alltmer likartade verksamhetsbetingelser som de tryckta medierna har i sin konkurrensutsatta bransch. I en sådan situation är det sannolikt att de tryckta medierna och framför allt dagspressen stärker sin ställning.

Om det visar sig att denna prognos är alltför optimistisk vad de tryckta medierna beträffar och om de elektroniska medierna gynnas på bekostnad av de tryckta kan följderna bli mycket dramatiska för dagspressen. I så fall kommer folk i framtiden att tillgodose sitt behov av underhållning och kunskap med hjälp av elektroniska medier.

Om denna utveckling överhuvudtaget anses möjlig vore det viktigt att den finländska dagspressen får rätt att agera på den elektroniska mediemarknaden och på jämställd bas utveckla sin verksamhet tillsammans med andra inhemska och utländska företagare. Hittills har ju tendensen varit den att den finländska dagspressen uteslutits från den elektroniska mediearenan.

Mångfalden av åsikter i vårt samhälle baserar sig på ett rikt utbud av regionala tidningar, inte på de elektroniska medierna. I en situation där mediepolitiska lösningar försvårar pressens verksamhet är det inte lätt att bibehålla en enig front i dagspressens centrala principiella frågor. Ett utmärkt exempel på enighet är dock samprojektet Kärkimedia som omfattar 26 finländska dagstidningar. Kärkimedia har haft stora framgångar på annonsmarknaden och under sitt första verksamhetsår med klar marginal överträffat radioreklamens fakturerade årsförsäljning.

Tekniken går framåt i rasande fart men människan förändras inte i samma takt. I framtida medier kommer den enskilda individen att inta en allt centralare ställning, både som producent och som konsument. Företagens framgång beror på medarbetarna och deras vilja och förmåga att förutse och själva åstadkomma förändringar. Därtill behövs det kompetens, engagemang, flexibilitet och entusiasm.

Under de senaste åren har Sanoma Koncernen uppvisat en dynamisk utveckling. Reformer har genomförts på alla plan, och jag vill här rikta ett varmt tack till alla som medverkat i förändringsarbetet.

I framtiden kommer företagets kundrelationer att allt mer präglas av samarbete som gagnar båda parterna. Vi är mycket tacksamma för att våra kunder velat bygga upp sådana relationer med oss. Framför allt är vi mycket glada och stolta över att ha så många trogna läsare •

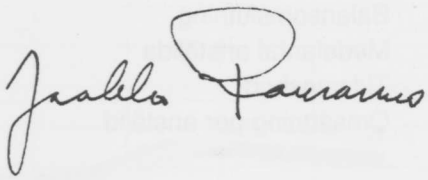

År 1995 i korthet

- Den nedåtgående trenden för Helsingin Sanomats vardagsupplaga hejdades.
- Helsingin Sanomats nya veckobilaga Nyt började utkomma i november.
- På annonsmarknaden introducerades Kärkimedia Oy.
- Helsingin Sanomats distributionsverksamhet bolagiserades till Leijonajakelu Oy.
- SanomaPrint, tidigare Sanomala-försäljningen, satte nytt försäljningsrekord.
- Planeringen av Sanomahuset vid Tölöviken inleddes.
- Helsingin Sanomats litteraturpris utdelades för första gången.
- Ilta=Sanomat övergick till elektronisk ombrytning.

Mmk	1995	1994
Omsättning	1 743	1 577
Förändring i procent	11	-30*
Driftsbidrag	354	314
i procent av omsättningen	20	20
Årsresultat	186	135
i procent av omsättningen	11	9
Balansomslutning	3 143	3 007
Medelantal anställda	1 727	1 744
Tidningsbud	1 666	1 948
Omsättning per anställd	0,5	0,4

* Omsättningen har minskat på grund av Helsinki Media Company Oy:s utträde ur koncernen i början av 1994.

Volymindex för industriproduktionen i Finland och EU-länderna 1987 - 1996p

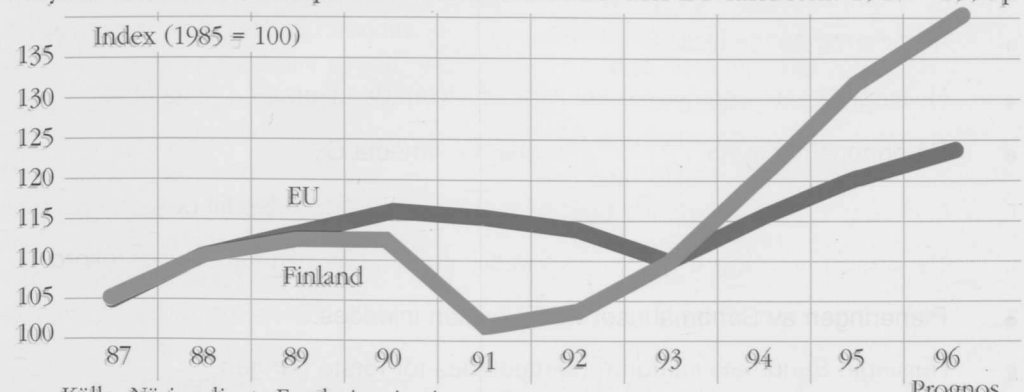

Källa: Näringslivets Forskningsinstitut

Årlig förändring i hushållens köpkraft 1987 - 1996p

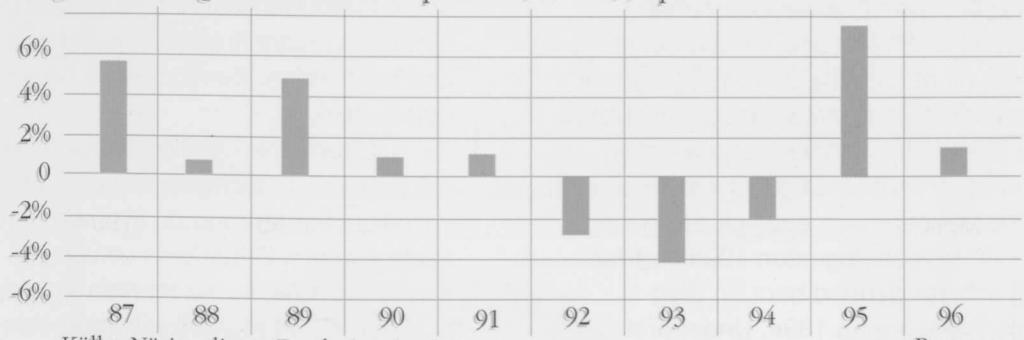

Källa: Näringslivets Forskningsinstitut

Tidningsreklamens penningvärde i relation till BNP-tillväxten 1987 - 1996p

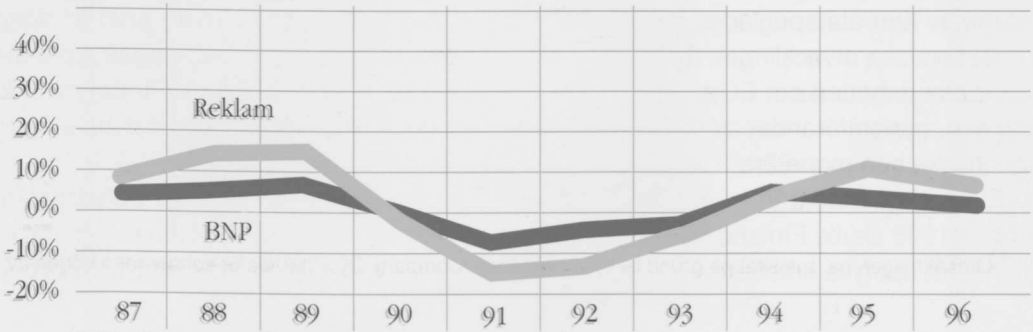

Källa: Suomen Gallup-Mainostieto Oy/Statistikcentralen

Gott år slutade i osäkerhet

Den ekonomiska utvecklingen i Finland
Under verksamhetsåret bromsades den finländska BNP-tillväxten av vikande internationella konjunkturer i takt med långsammare tillväxt i industriländerna. Efter en stark uppgång under årets första månader avmattades tillväxten snabbt under försommaren och ytterligare mot slutet av året. Höstens konjunkturförsämring ökade den allmänna ovissheten om de ekonomiska utsikterna. Avmattningen försämrade också trovärdigheten av tillväxtprognoserna för 1996, i synnerhet som utvecklingen i Finland följde samma trender som i de övriga europeiska länderna.

Trots den ogynnsamma utvecklingen under årets sista månader uppgick hela årets BNP-ökning till 4,4 procent. Den ekonomiska tillväxten i Finland överträffade därmed EU-genomsnittet som utgjorde ca 3 procent.

De ekonomiska utsikterna försämrades ytterligare av att arbetslösheten var extremt hög fastän konjunkturerna vänt uppåt. Trots många försök att avhjälpa arbetslösheten minskade den mycket långsammare än väntat. Enligt Statistikcentralen uppgick den genomsnittliga arbetslöshetsgraden 1995 till 17,2 procent och var därmed bara en dryg procentenhet lägre än 1994. Under året uppstod ca 50 000 nya arbetsplatser.

Finland deltog i Europeiska unionens verksamhet som fullvärdig medlem år 1995. Under slutet av året återspeglades ovissheten om den ekonomiska utvecklingen även i den europeiska debatten om EU:s viktigaste mål, genomförandet av den ekonomiska och monetära unionen EMU. Utgående från utvecklingen 1995 skulle Finland ha möjlighet att uppfylla kriterierna för medlemskap i den monetära unionen, ifall beslutet om EMU-länderna fattas under vårvintern 1998 på basis av den ekonomiska utvecklingen 1997.

År 1995 var den genomsnittliga inflationen i Finland bara 1 procent, vilket var den lägsta inflationen i hela EU. Trots att löneuppgörelserna på förbundsnivå 1995 höjde den genomsnittliga timförtjänsten med ca 6 procent emotses en måttlig inflationsnivå även 1996, eftersom den 2-åriga arbetsmarknadsuppgörelsen som ingicks på bred bas hösten 1995 höjer avtalslönerna med bara 2 procent. De långa räntorna sjönk från över 10 procent i början av året till 7,2 procent. Sålunda var räntedifferensen i förhållande till Tyskland endast 1 procentenhet i december. Realräntorna var fortfarande höga på grund av den låga inflationen. Detta ledde i sin tur till långsammare investeringstakt och fördröjde återhämtningen, framför allt på hemmamarknaden.

Under året stärktes finska marken med 1,9 procent i förhållande till ecun. Markens växelkurs var fortfarande flytande och kursen följde närmast D-markens utveckling. Förr eller senare kommer finska marken troligen att anslutas till det monetära samarbetssystemet för att kurserna skall stabiliseras.

Industrin och närliggande branscher utgjorde motorn i den ekonomiska tillväxten. Tillväxten byggde i högre grad än tidigare på den gynnsamma utvecklingen inom metallindustrin. Från hösten till årets slut fick metallindustrin stå för så gott som hela BNP-tillväxten.

Exportökningen var betydligt långsammare än året innan och utgjorde 8 procent mot 13 procent 1994.

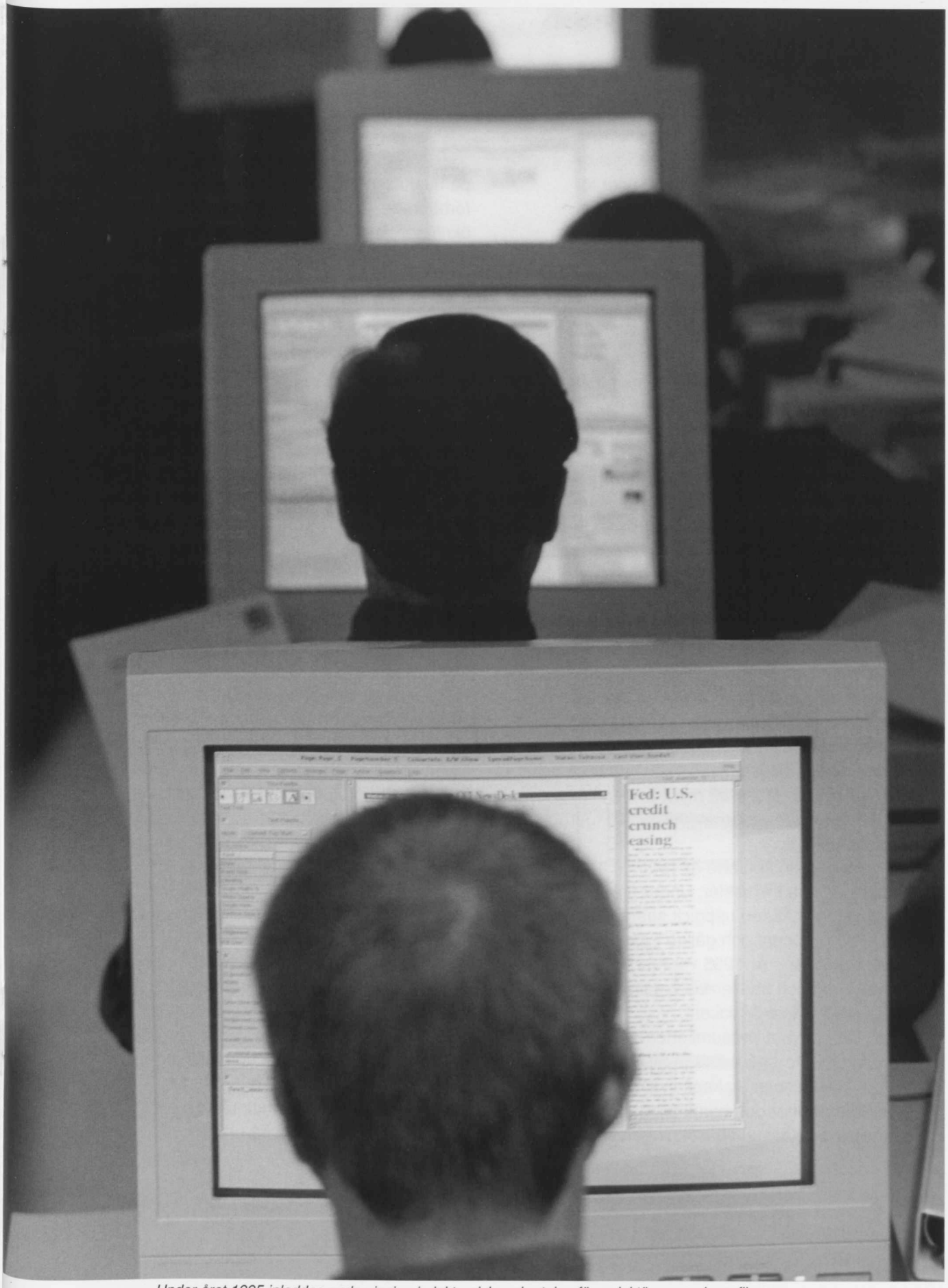

Under året 1995 inleddes undervisning i elektronisk ombrytning för redaktörerna och grafikerna.

Exporten av elektrotekniska produkter för metallindustrin ökade särskilt starkt.

På pappersexportmarknaden förelåg tidvis till och med kapacitetsbrist. Under hösten avmattades dock efterfrågan på vissa pappersslag, och flera pappersbruk lät maskinerna stå i flera veckor. Driftstoppen var en följd av att uppköparna och distributörerna i branschen fyllt sina lager för att gardera sig mot befarade prisstegringar. Produktionsstoppen inom pappersindustrin drog vidare ner tillväxtsiffrorna.

I fråga om tidningspapper var prishöjningstendenserna starka till följd av den ökade efterfrågan såväl i Europa som i Sydostasien. På vissa marknader rådde direkt brist på papper, och bl.a. i England var några tidningar tvungna att begränsa sin produktion.

År 1995 utvecklades hemmamarknaden sämre än väntat. Detta berodde på statens och kommunernas restriktiva ekonomiska politik och den mycket långsamma återhämtningen i byggsektorn, vilket återverkade på både handel och industri. Stagnationen på bostadsmarknaden höll bostadsproduktionen nere och nybyggandet fortsatte att minska. Handelns tillväxt bromsades även av prissänkningarna på livsmedel.

Hushållen sparade år 1995 ca 4,5 procent av sina inkomster. Under åren närmast efter lågkonjunkturen uppgick sparandet som mest till 11 procent och gällde främst återbetalning av lån. År 1995 var kreditefterfrågan fortsatt svag och bankernas kreditstock minskade med ca 5 procent.

Den privata konsumtionen ökade med ca 5 procent jämfört med föregående år. Mest ökade försäljningen av kapitalvaror, t.ex. bilar, hushållsmaskiner och hemelektronik samt utlandsresor. Konsumtionsökningen berodde på hushållens ökade köpkraft. Till den förbättrade köpkraften bidrog förutom inkomstökningen även de två skatteåterbäringar som inföll 1995. Hushållssektorns köpkraft ökade med ca 7,5 procent, då inkomstöverföringar samt kapital- och företagarinkomster inberäknas i hushållens disponibla inkomster.

År 1996 väntas hushållens köpkraft inte öka med mer än 1,5 procent. Köpkraftsökningen avmattas även av statens beslut om sparåtgärder som i synnerhet reducerar de sociala inkomstöverföringarna. Å andra sidan emotses vissa lindringar i beskattningen av löntagare •

Medieindustrin

Medieindustrin står för drygt 3 procent av Finlands bruttonationalprodukt och under verksamhetsåret ökade medieföretagens omsättning ytterligare.

Branschen domineras av den grafiska industrin vars andel visserligen minskat något sedan början av 1990-talet. Den grafiska industrin står för 73 procent av omsättningen i mediebranschen. Sedan början av decenniet har etermedierna ökat sin andel med 3 procentenheter och står numera för en femtedel av branschomsättningen. Upptagningar har bevarat en konstant andel på 7 procent.

Enligt preliminär statistik för 1995 ökade omsättningen i den grafiska industrin med 6 procent till ca 16,5 miljarder mark.

Den till omsättningen största massmediekategorin är dagspressen som år 1995 ökade sin omsättning med ca 6 procent. Dagspressen står för ungefär en tredjedel av den sammanlagda branschomsättningen, dvs. drygt 5 miljarder mark.

Veckopressens omsättning ökade under verksamhetsåret med ca 6 procent och bok-

→

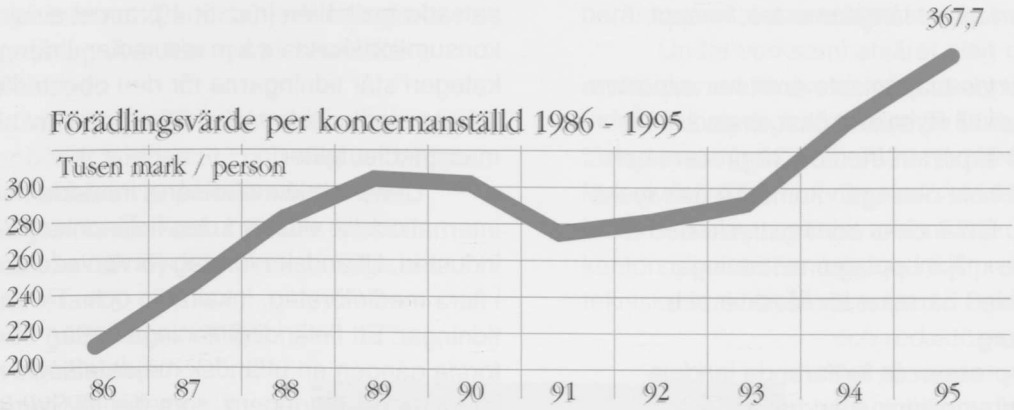
367,7
Förädlingsvärde per koncernanställd 1986 - 1995
Tusen mark / person
300
280
260
240
220
200
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95

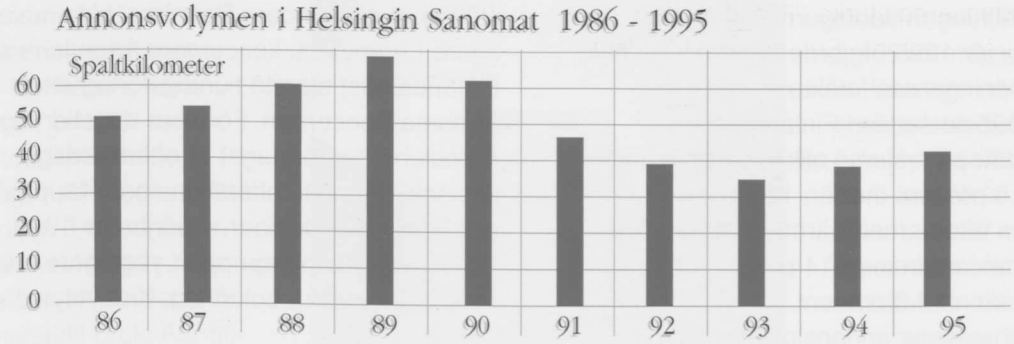
Annonsvolymen i Helsingin Sanomat 1986 - 1995
Spaltkilometer
60
50
40
30
20
10
0
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95

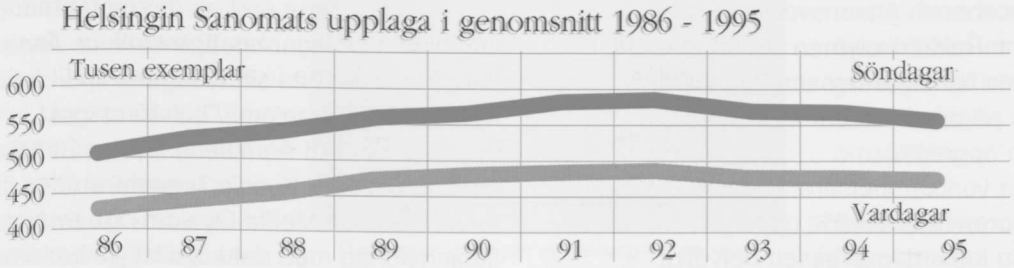
Helsingin Sanomats upplaga i genomsnitt 1986 - 1995
Tusen exemplar
Söndagar
Vardagar
600
550
500
450
400
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95

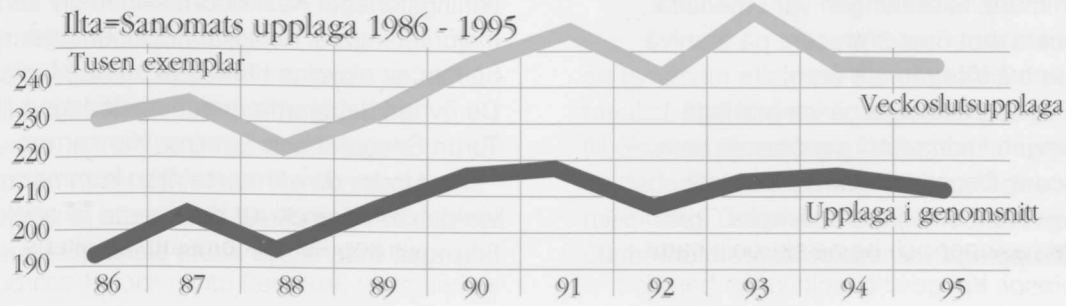
Ilta=Sanomats upplaga 1986 - 1995
Tusen exemplar
Veckoslutsupplaga
Upplaga i genomsnitt
240
230
220
210
200
190
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95

förlagens med ca 5 procent. För reklamtryck var ökningen något långsammare, knappt 4 procent.

Under de två senaste åren har exporten av trycksaker till Ryssland ökat avsevärt. År 1995 ökade exporten med ca 30 procent och så gott som hela ökningen kom från den ryska marknaden. Finländska tidningstryckerier producerade miljonupplagor av tidningar och reklamblad närmast för Moskva och S:t Petersburg.

Dagspressen är fortfarande landets största reklammedium. Å andra sidan är annonsförsäljningen tidningarnas viktigaste inkomstkälla; år 1995 utgjorde annonserna över hälften av tidningarnas intäkter.

År 1995 satsades i Finland ca 4,6 miljarder mark på reklam i olika massmedier, vilket är 12,5 procent mer än 1994. TV-reklamen ökade med närmare 20 procent, veckopressreklamen med 14 procent och radioreklamen med 6 procent.

Dagspressens annonsintäkter ökade med 10 procent och annonsvolymen med ca 5 procent. Reklamvolymen ökade mest i de regionala tidningarna samt i tidningar som utgavs på områden där nya, stora köpcentrum öppnats.

Under verksamhetsåret blev den av lågkonjunkturen förorsakade upplageminskningen inom dagspressen betydligt långsammare. Minskningen var i medeltal 2,5 procent mot över 3 procent på årsnivå under de två föregående åren.

För dagstidningarna var upplageminskningen lindrigast, i genomsnitt bara 1,7 procent. Dagstidningarnas samlade upplaga var 2,37 miljoner exemplar. Trots minskad upplaga var antalet läsare oförändrat.

Enligt den färskaste statistiken för 1995 satsade hushållen inemot 4 procent av sin konsumtionskassa på massmedier. I denna kategori står tidningarna för den obestridligt största utgiftsposten med 38 procent av alla massmedieutgifter.

Under verksamhetsåret inträdde fler internationella aktörer i den finländska medieindustrin. Utländska företag förvärvade andelar i flera medieföretag, lokalradio och -TV samt tidningar. Ett finländskt tidningsföretag fick för första gången en utländsk majoritetsägare då Tidnings AB Marieberg, som hör till Sveriges största mediekoncern Bonniers, blev huvudägare i Aamulehti-koncernen. Aamulehti är Finlands näst största tidningsförlag efter Sanoma Koncernen. Förutom dagstidningen Aamulehti ger företaget ut eftermiddagstidningen Iltalehti, affärstidningen Kauppalehti och flera lokaltidningar. I början av 1996 förvärvade Bonniergruppen ytterligare två mindre finländska bokförlag, Kirjayhtymä och Tammi.

Det gångna året medförde förändringar i landsortstidningarnas ägarstruktur. Aamulehti-koncernen befäste sitt delägarskap i Lapin Kansa Oy i Rovaniemi, och företaget införlivades med Aamulehti. Savon Sanomat som utkommer i Kuopio koncentrerades till Keski-Suomen Media Oy som ägs av fyra tidningsförlag med det i Jyväskylä baserade tidningsförlaget Keskisuomalainen Oy som majoritetsägare. Keskisuomalainen äger nästan hälften av aktierna i Keski-Suomen Media. De övriga delägarna är tidningsförlagen Ilkka, Turun Sanomat och Sanoma Koncernen.

Under de närmaste åren kommer medievärlden fortfarande att domineras av tryckta tidningar, trots att de första elektroniska

tidningarna började ges ut 1995 som gratistjänst på Internet. Därtill började många tidningsförlag utveckla nya elektroniska produkter.

Gränsen mellan elektroniska och tryckta medier börjar suddas ut i och med att bägge kategorierna satsar på nätverkstjänster. Samtidigt hårdnar konkurrensen mellan elektroniska och tryckta medier i fråga om märkesreklam.

År 1996 fattas viktiga beslut om Finlands elektroniska medier utgående från de förslag som utredningsmannen Jouni Mykkänen, verkställande direktör för Finlands filmstiftelse, framlagt i sin mediepolitiska utredning. I utredningen föreslås att lediga radio- och TV-frekvenser fördelas för kommersiellt bruk. För tillfället handlar det om åtminstone en riksomfattande radio- och en TV-koncession. Helsinki Medias lokal-TV-bolag PTV samt ett antal utländska och inhemska företag har sökt koncession för den aktuella TV-kanalen.

Den första upplagan av Helsingin Sanomats veckobilaga Nyt granskas vid Forssa tryckeri.

År 1995 sysselsatte den grafiska industrin drygt 29 000 personer. Det sammanlagda antalet anställda ökade med några hundra, bl.a. därigenom att en tredjedel av företagen i branschen nyanställde folk. Nyrekryteringarna gällde främst högre tjänstemän och redaktionell personal. De flesta av de nya anställningarna var tidsbegränsade. Under de närmaste åren beräknas antalet anställda successivt minska.

Under verksamhetsåret steg de anställdas reallönenivå inom den grafiska industrin betydligt snabbare än under de föregående åren. Från 1990 till 1994 var lönenivån nästan oförändrad. År 1995 steg bokarbetarnas reallöner med 6,6 procent, kontorstjänstemännens med 5,4 procent, de tekniska funktionärernas med 5,9 procent och redaktörernas med 4,4 procent.

Inom den grafiska industrin verkar omkring 2 400 företag. En stor del av företagen är mycket små; två tredjedelar av dem sysselsätter mindre än 5 anställda. Å andra sidan arbetar ca 40 procent av branschens anställda inom företag som har över 100 anställda och som står för över hälften av den grafiska industrins sammanlagda omsättning ●

Sanoma Koncernen

Den fortsatta ekonomiska tillväxten under verksamhetsåret hade en gynnsam effekt på Sanoma Koncernens resultat. Det fördelaktiga konjunkturläget bidrog till ökad annonsering i företagets tidningar och hejdade Helsingin Sanomats upplageminskning. Den livliga annonsförsäljningen under de första månaderna 1995 avmattades

Packsalsmaskinföraren Erja Kari för en del av tidningarna till "specialdistribution". Det är många som vill ha den första upplagan av Nyt genast.

konjunkturläget bidrog till ökad annonsering i företagets tidningar och hejdade Helsingin Sanomats upplage-minskning. Den livliga annonsförsäljningen under de första månaderna 1995 avmattades mot slutet av året, och under innevarande år beräknas tillväxten vara långsam.

Vid utgången av 1995 bestod koncernen av moderbolaget Sanoma Corporation och dotterbolagen i Finland: distributionsbolaget Leijonajakelu Oy, den internationella bildbyrån Lehtikuva Oy och holdingbolaget Aamukaste Oy. Till koncernen hör dessutom Sanoma Finance AG i Schweiz och Lastannet Holding B.V. i Nederländerna samt ett antal bostads- och fastighetsbolag.

Under året 1995 koncentrerade Sanoma Koncernen sina insatser på en innehållsmässig utveckling av tidningarna Helsingin Sanomat och Ilta=Sanomat samt på ny teknologi för framtida behov. Den tredje affärsenheten, Sanoma Finance, har till uppgift att förvalta bolagets egendomsportfölj och fastighetsverksamhet.

SanomaPrint-enheten arbetade i huvudsak med kundtidningar och olika trycksaker för export. Exporten stod för 34 procent av SanomaPrints sammanlagda försäljning.

Sanoma Koncernens intressebolag var tidningsförlaget Kymen Lehtimedia Oy (ägarandel 48,9 procent), Helsinki Media Company Oy (ägarandel 40 procent) samt Finska Notisbyrån Ab (ägarandel 20,8 procent).

År 1995 uppgick Sanoma Koncernens omsättning till 1 742,7 miljoner mark vilket innebär en ökning på 10,5 procent jämfört med året innan. Helsingin Sanomats annonsförsäljning stod för den största försäljningsökningen. Upplageintäkterna utvecklades likaså gynnsamt, delvis tack vare höjda prenumerations- och lösnummerpriser. Moderbolagets omsättning utgjorde 1 722,2 miljoner mark.

Koncernens driftsbidrag, dvs. rörelseresultatet före avskrivningar, uppgick till 353,6 miljoner mark. Detta är hela 12,7 procent eller 39,8 miljoner mark mer än 1994. Driftsbidraget utgjorde 20,3 procent av omsättningen. Efter avskrivningar enligt plan redovisade koncernen en rörelsevinst på 222,2 miljoner mark vilket är 28,8 procent mer än året förut.

Koncernens finansnetto utgjorde 44,4 miljoner mark mot 5,4 miljoner mark föregående år. År 1994 förstärktes finska marken vilket påverkade penning- och valutamarknaden och medförde orealiserade kursförluster på placeringar i utländsk valuta. På grund av den stigande räntenivån bokfördes även orealiserade nedskrivningar av ränte-instrumenten. År 1995 präglades penning-marknaden av en allmän sänkning av ränte-nivån såväl på den internationella marknaden som på hemmamarknaden. På den inhemska räntemarknaden uppnåddes utmärkt avkastning tack vare den sjunkande räntenivån. Koncernens utländska placeringar uppvisade ett gott resultat i respektive placeringsvaluta, men resultatet i schweizerfranc försämrades avsevärt på grund av att den schweiziska valutan förstärktes i förhållande till alla andra placeringsvalutor.

Kassaflödet från verksamheten utgjorde sammanlagt 367,4 miljoner mark, investeringarna sammanlagt 281,6 miljoner mark och intäkterna från försäljning av anläggningstillgångar 58,9 miljoner mark. Detta förstärkte bolagets finansiella ställning. Betydande investeringar var förvärvet av aktier

i bokförlaget WSOY samt ersättande investeringar i produktionsanläggningarna.

Till pensionsstiftelsen Sanoma Osakeyhtiön Eläkesäätiö s.r. överfördes ingen understödsavgift, eftersom stiftelsens tillgångar täckte totalansvaret.

Lönerna utgjorde fortfarande koncernens största kostnadspost. I resultaträkningen uppgick redovisningsårets löner, arvoden och övriga ersättningar till 487,8 miljoner mark, varav moderbolagets andel utgjorde 390,7 miljoner mark. Inklusive naturaförmåner och andra lönebikostnader uppgick koncernens löner till sammanlagt 620,8 miljoner mark, vilket är 35,6 procent av omsättningen.

Vid utgången av året hade koncernen 1 652 anställda och på helårsnivå var medelantalet anställda 1 727 (1 744 år 1994). Med pension avgick 54 personer; av vilka 45 med ålderspension, 5 med förtidspension och 4 med invalidpension.

I mars 1995 övertog Posten Finland Ab utbärningen av Helsingin Sanomat i 16 kommuner. I samband med denna omorganisation avgick 235 tidningsbud från företagets tjänst. Vid utgången av året hade koncernen 1 493 deltidsanställda tidningsbud. Under verksamhetsåret var medelantalet tidningsbud 1 666 (1 948 år 1994).

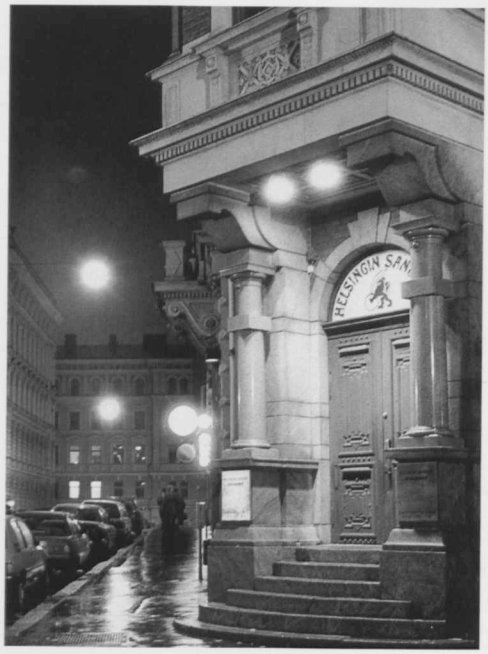

För många helsingforsbor är kontoret i hörnet av Skillnadsgatan och Ludvigsgatan en symbol för Helsingin Sanomat.

Anskaffningen av tidningspapper var en av de största kostnadsposterna. Prishöjningarna på papper innebar tillsammans med den ökade pappersåtgången en avsevärd kostnadsökning jämfört med 1994. År 1995 försämrades tillgången på papper tidvis på grund av kapacitetsbrist vid de finländska pappersbruken.

I koncernresultatet ingår koncernens andel av intressebolagens resultat, som år 1995 utgjorde 17,2 miljoner mark. Denna post upptas bland finansiella poster i resultat-räkningen. Under verksamhetsåret slutfördes en omstrukturering enligt vilken ägandet i Kymmenedalens tidningsföretag koncentrerades till intressebolaget Kymen Lehtimedia Oy. Dess dotterbolag Kolmossivu Oy förvärvade dessutom 80 procent av aktierna i Etelä-Saimaan Kustannus Oy. Kymen Lehtimedia utgör en regional helhet som innebär samordningsfördelar inom tidningarnas ekonomi, administration och produktion. Till sitt redaktionella innehåll är tidningarna självständiga.

Sanoma Koncernen ökade sin andel i Kymen Lehtimedia från 33,8 procent till 48,9 procent.

År 1995 ökade Kymen Lehtimedia Oy:s omsättning avsevärt och uppgick till 306,1 miljoner mark (175,6 Mmk år 1994). Största delen av omsättningsökningen, 107 miljoner mark, kom från exporten av trycksaker till Ryssland. Resultatet före reserveringar och skatter utgjorde 34,1 miljoner mark, vilket är 20,4 miljoner mark mer än året innan. För resultatet av Kymen Lehtimedia Oy ingår under perioden november-december en andel som motsvarar Kymen Lehtimedias ägarandel i Etelä-Saimaan Kustannus Oy.

Av intressebolagen uppvisade Helsinki Media Company Oy ett gott resultat. Helsinki Media-koncernens omsättning uppgick till 1 050,3 miljoner mark vilket innebär en ökning med 10,7 procent från 1994. Resultatet före reserveringar och skatter utgjorde 37,2 miljoner mark (26,0 Mmk år 1994). Särskilt gynnsamt utvecklades koncernens TV-verksamhet. Tryckeriverksamhetens resultatnivå sjönk på grund av kapacitetsproblem. Helsinki Media gjorde under året betydande satsningar på att befästa marknadsställningen för tidskrifterna Sy&Sticka och Sköna Dagar i Sverige.

År 1995 bildades bolaget Keski-Suomen Media Oy med fyra tidningshus som ägare. Den största ägaren är Keskisuomalainen Oy. Till det nya bolaget överfördes Pro Pressen Ab:s ägarandel i Savon Sanomat på 61,78 procent. Sanoma Koncernen äger 21,7 procent av Keski-Suomen Media.

Bland omstruktureringarna 1995 ingår även en affär där Sanoma Koncernens och Turun Sanomats samägda Aamukaste Oy sålde sina aktier i Aamulehti-koncernen till svenska Tidnings AB Marieberg.

I december förvärvade Sanoma Koncernen aktier i bokförlaget WSOY för 155 miljoner mark. Genom affären fick Sanoma Koncernen 16,8 procent av aktiestocken och 17,2 procent av röstvärdet i WSOY.

År 1995 placerade Sanoma Koncernen 500 000 dollar i fonden The Russian Technology Fund L.P. Ändamålet är att därigenom medverka i intressanta teknologisatsningar i S:t Petersburg och Moskva med närområden.

Under verksamhetsåret inleddes det preliminära planeringsarbetet för den nya affärs- och kontorsbyggnaden, Sanomahuset, som skall uppföras vid Tölöviken. Dessförinnan arrangerades en arkitekttävling som avgjordes i juni. Första priset gick till ett förslag utarbetat av arkitekterna Antti-Matti Siikala och Jan Söderlund vid Arkitektkontor Jan Söderlund & Co. Den fortsatta planeringen baseras på det vinnande förslaget.

Sanomahuset kommer att inrymma Helsingin Sanomats och Ilta=Sanomats redaktion och marknadsföring samt bolagets administration. Bygget är nära förknippat med de teknologiska förändringarna i branschen, något som de för tidningsarbete specialplanerade lokalerna ger utmärkt beredskap för. Byggnaden blir färdig i slutet av detta decennium.

I januari-mars 1995 lät företaget utföra en undersökning beträffande personalens åsikter om den interna företagskulturen. Frågorna gällde organisationens kultur, struktur, funktion och informationsklimat samt personalens trivsel.

Undersökningen visade att personalens omdömen om Sanoma Koncernen i stor utsträckning sammanfaller med de genomsnittliga värdena för andra finländska företag. I positiv bemärkelse avviker resultatet från

→

Hösten 1995 startades ett omfattande program för ledarskapsutbildning med sikte på att reformera ledarskapskulturen inom Sanoma Koncernen i riktning mot engagerande ledarskap och en lärande organisation. I utbildningen deltar alla chefspersoner inom Sanoma Koncernen.

Under året utvecklades ett nytt tredelat belöningssystem för personalen. Till belöningen hör förutom den individuella lönen även en särskild bonus och en personlig vinstandel i personalfonden. Arbetet på att utveckla lönesystemet fortsätter ännu, men vid några enheter har systemet redan införts.

Sanoma Koncernen har sedan början av 1990 tillämpat ett vinstpremiesystem för personalen. Under verksamhetsåret överfördes en vinstandel på 27,1 miljoner mark till personalfonden. Målet med vinstpremie- och bonussystemet är att öka de anställdas engagemang i bolagets övergripande mål och motivera var och en till allt bättre prestationer.

Sanoma Koncernen medverkar i samprojektet Gram som startats av Grafiska Industrins Förbund och Bokarbetarnas Förbund i syfte att främja omstruktureringen i den grafiska branschen med stöd av fortbildning. I projektet deltar ett tjugotal nyländska företag i den grafiska branschen, och det omfattar kurser för omkring 1 000 personer. I finansieringen av det femåriga projektet deltar förutom de medverkande företagen även Europeiska unionen och Nylands arbetarskyddsdistrikt.

I enlighet med sin miljöstrategi iakttar Sanoma Koncernen i sin verksamhet en sund hushållning med naturresurser, råvaror och energi enligt principerna för hållbar utveckling. Som bäst pågår ett arbete på att utveckla bättre tillverkningsmetoder. Målet är att huvudsakligen använda förnybara naturresurser som råvara. Produktionsenheterna trimmas för minsta möjliga belastning av miljön, spillet från produktionen minskas och avfall återvinns eller återanvänds. Koncernen inledde även förberedelser för att införa ett frivilligt miljörevisionssystem baserat på EU-standarder •

Helsingin Sanomat

Vid Helsingin Sanomat genomfördes 1995 flera reformer med avseende på tidningens innehåll och annonsmarknadsföring. Förutom de reformer som redan slutförts pågick ett projekt för utveckling av ett system med helt elektronisk produktion och bearbetning av det material som skall publiceras.

Upplagetrenden för Helsingin Sanomats vardagsupplaga som under de två senaste åren varit svagt vikande vände åter uppåt 1995. Mot slutet av året övergick en del av söndagsprenumeranterna till sjudagarsprenumeration efter att den nya, för aktiva läsare avsedda veckobilagan Nyt introducerats. Den genomsnittliga vardagsupplagan ökade med 107 exemplar och uppgick vid utgången av året till 469 794 exemplar. Den genomsnittliga söndagsupplagan minskade med 0,4 procent till 554 511 exemplar.

Trots konsumenternas förbättrade köpkraft påverkades försäljningen av prenumerationer fortfarande negativt av den stora arbetslösheten. Många av de hushåll som måste försörja sig på grunddagpenning såg sig tvungna att säga upp sin tidningsprenumeration.

Upplageintäkterna ökade med 8 procent jämfört med 1994. Till det goda resultatet bidrog förutom upplageökningen även en höjning av prenumerationspriserna. I januari och juli höjdes prenumerationspriserna med

→

Bilagan Nyt trycks i sin helhet i Forssa. Packsalspraktikanten Mika Sulonen antecknar uppgifterna från bilagsrullen.

sammanlagt drygt 6 procent. Priset på en fortlöpande sjudagarsprenumeration steg från 927 mark till 985 mark, och på en fortlöpande söndagsprenumeration från 425 mark till 452 mark. I juli höjdes lösnummerpriset under vardagar från 8 mark till 10 mark. Lösnummerpriset på söndagsupplagan var fortfarande 10 mark.

På annonsmarknaden introducerades i februari ett nytt företag, Kärkimedia Oy, som ägs av Helsingin Sanomat och 25 andra tidningar. Kärkimedia baserar sin marknadsföring på dagspressens styrka som lokalt annonsmedium. Med ett Kärkimedia-paket kan annonseringen samordnas på ett riksomfattande plan eller inriktas på bestämda områden. De tidningar som är med i Kärkimedia har sammanlagt 3,4 miljoner läsare och de har en täckning på 80 procent av hela Finland.

I anslutning till Kärkimedia utfördes ett system som gör det möjligt att från ett ställe överföra annonsmaterial i elektronisk form samtidigt till de 26 medverkande tidningshusen. Annonskunder, reproanstalter och reklambyråer kan enkelt anslutas till nätet.

En nyhet med tanke på annonsmarknadsföringen var också att veckobilagan Nyt vände sig till en bestämd målgrupp, framför allt unga citymänniskor. Både Kärkimedia och veckobilagan Nyt fick ett gott mottagande på marknaden. För Helsingin Sanomat innebar detta samtidigt större mediebredd och allt bättre förmåga att tillgodose olika läsares och annonsörers behov.

Annonsförsäljningen i Helsingin Sanomat, veckobilagan Nyt, månadsbilagan och andra bilagor ökade med sammanlagt 12 procent. I Helsingin Sanomat publicerades 42 038 spaltmeter annonser, vilket är 7 procent mer än året innan.

Särskilt starkt ökade märkesreklamen. Annonserna för kontorsteknik ökade med hela 90 procent och märkesreklamen för livsmedel med 50 procent. Andra växande kategorier var mobiltelefonannonser och resereklam. Bil- och annan fordonsreklam stod för den största annonsvolymen.

Detaljhandelsannonseringen bibehölls på samma nivå som året innan. Dagligvaruannonserna påverkades både av strukturomvandlingarna i branschen och av minskade marginaler för handeln till följd av sjunkande livsmedelspriser. Under året genomgick en av de stora affärskedjorna skuldsanering medan en annan arbetade med omstrukturering, vilket fördröjde återhämtningen i affärskedjornas annonsvolym.

I början av året ökade platsannonserna mycket snabbt, men takten mattades av mot slutet av året. Utvecklingen var sämst i fråga om rubrikannonser: bostadsannonserna minskade med 10 procent. Minskningen berodde dels på svag efterfrågan på bostadsmarknaden, dels på att den ena av de stora fastighetsbyråerna försvann från marknaden genom fusionen mellan de två affärsbankerna.

I en imageundersökning av medieföretag fick annonsförsäljningen av Helsingin Sanomat bästa poäng för bl.a. kompetens och tillförlitlighet.

Ett centralt utrikes nyhetstema för Helsingin Sanomat var Finlands medlemskap i Europeiska unionen. Utöver den ordinarie korrespondenttjänsten inrättades en special reporterbefattning för Bryssel. Viktiga inhemska nyhetsteman var riksdagsvalet i mars och regeringsbildningen på bred bas med socialdemokratisk ledning, samt höstens centrala inkomstuppgörelse.

Sedan utgivningsstarten för den nya veckobilagan Nyt den 3 november 1995 har veckokalendersidorna i Helsingin Sanomat avvecklats. I början av november introducerades särskilda datasidor under namnet Tieto&Kone, Data& Dator; sidorna sammanställs på underleverans. Månadsbilagan utkom som förut två gånger i månaden till årets slut.

Antalet redaktionella sidor i Helsingin Sanomat ökade med drygt 100 sidor från föregående år och uppgick till sammanlagt 10 100 sidor.

Under hela året pågick ett omfattande utvecklingsarbete i syfte att överföra allt tidningsmaterial till en elektronisk databas. Bild- och grafikproduktionen har omorganiserats till en ny bildcentral. Nästa etapp blir att övergå till elektronisk ombrytning. Förberedelser för detta har gjorts såväl vid redaktionen och sidframställningen som inom produktionen. Sidframställningen började successivt samordnas med redaktionen och annons-marknadsföringen.

Vid Helsingin Sanomat inrättades i början av augusti en särskild enhet för nya HS-produkter som har till uppgift att utveckla och koordinera tidningens elektroniska kringtjänster och produktidéer. Enheten sammanställer bl.a. Helsingin Sanomats nätversion.

Under verksamhetsåret instiftade Helsingin Sanomat ett nytt litteraturpris som utdelas till årets bästa skönlitterära debutverk skrivet på finska. Priset utdelades för första gången på tidningens årsdag den 16 november.

Helsingin Sanomats 100-årsstiftelse delade ut stipendier till ett belopp av 1,2 miljoner mark för 33 olika forskningsobjekt. Vid fördelningen prioriterades unga forskare som ägnar sig åt europaforskning och miljöforskning •

Juha Niemi och Janne Sistonen ombryter Ilta=Sanomats veckoslutsupplaga med hjälp av det nya elektroniska ombrytningssystemet.

Ilta=Sanomat

För Ilta=Sanomat var 1995 ett framgångsrikt år. Omsättningen ökade med inemot 10 procent och lönsamheten förbättrades. Det utmärkta resultatet berodde till stor del på en kraftigt ökad annons-försäljning. Till den förbättrade lönsamheten bidrog också den prishöjning som företogs sommaren 1994, då priset på veckoslutsupplagan höjdes från 5 mark till 10 mark.

Annonsintäkterna ökade med 29 procent och annonsvolymen med inemot 18 procent jämfört med föregående år. Ökningen av annonsvolymen var nästan fyra gånger så stor som hos tidningar i genomsnitt. Annonsvolymen utgjorde 6 649 spaltmeter, vilket är ett nytt rekord. Mest ökade märkesannonseringen för livsmedel, en sektor som uppenbart stimulerats av Finlands medlemskap i EU. Livsmedels-

→

Packsalsmaskinförarpraktikanten Toni Tampio plockar bort tidningar som lossnat från transportbandet vid Forssa tryckeri.

annonseringen uppnådde nu för första gången större volym än resereklamen och blev sålunda Ilta=Sanomats största annonssektor.

Den genomsnittliga upplagan för hela året stannade något under föregående års nivå. Prishöjningen på veckoslutsupplagan drog ner försäljningssiffrorna ännu under första halvåret, men under senare hälften steg den genomsnittliga upplagan över föregående års nivå. Vid en upplagekontroll i februari 1996 noterades den genomsnittliga upplagan för 1995 till 212 533 exemplar, vilket innebär en minskning på 1,4 procent jämfört med året innan.

Ilta=Sanomat avancerade till nionde plats bland dagligvaruhandelns mest sålda märkesvaror. Före Ilta=Sanomat fanns fyra ölmärken, tre cigarrettmärken och ett kaffemärke.

Trots en marginell upplageminskning är Ilta=Sanomat fortfarande till antalet läsare Finlands näst största dagstidning. Tidningen läses av i genomsnitt 794 000 människor per dag. Under verksamhetsåret ökade antalet läsare med ca 30 000 jämfört med 1994.

Ilta=Sanomat utkom vardagar i två upplagor och tidningen trycktes vid alla tre tryckerier: i Forssa, Sanomala och Varkaus. Regelbundna bilagor ingick på måndagar (sport), onsdagar (TV-program) och lördagar (veckoslutsbilaga). I mars utgavs en specialbilaga om resultatet i riksdagsvalet, i maj en bilaga med de nya studenterna, i juni en temabilaga om Rolling Stones och i juli en bilaga om VM i friidrott.

Under årets lopp övergick Ilta=Sanomat successivt till elektronisk ombrytning, och mot slutet av året producerades redan upp till 90 procent av de redaktionella sidorna helt i elektronisk form. I december bekräftades beslutet om att sidframställningen inordnas i samma organisation som redaktionen och marknadsföringen med samma lönesystem och arbetskultur.

Försäljningsfrämjande åtgärder koncentrerades på sponsring av större evenemang. Ilta=Sanomat samarbetade med jazzfestivalen Pori Jazz i Björneborg, konstutställningen ARS 95 i Helsingfors samt Helsingfors Festspel.

Inför temaveckan "Tidningen i skolan" drev Ilta=Sanomat en effektiv kampanj och följaktligen beställde skolorna ett rekordantal tidningar, över 55 000 exemplar.

Under året gav Ilta=Sanomat ekonomiskt stöd till två specialprojekt: till restaureringen av Storkyrkans apostlastatyer och till Mannerheims Barnskyddsförbund.

Ilta=Sanomat fick positiv publicitet även genom att chefredaktör Vesa-Pekka Koljonen tilldelades Suomen Kuvalehtis journalistpris för sin insats i arbetet på att utveckla en högklassig eftermiddagstidning •

Produktion och teknologi

Produktionsvolymen ökade med sammanlagt 8 procent. Produktionsstrukturen blev alltmer avancerad då antalet bilagor och 4-färgsbilder ökade.

Tack vare den ökade produktionsvolymen steg kapacitetsutnyttjandet vid tryckerierna. De flesta exportarbeten koncentrerades till Varkaus tryckeri. Tryckeriet i Forssa började tillverka tidningsbilagor som skärs i magasinformat. I Sanomala fortsatte 3-årsprojektet på att modernisera rotationspressar, och en del av produktionen överfördes därför till Forssa.

Enheten höjde produktionskvaliteten genom att intensivera forskningen och

→

tryckerierna. De flesta exportarbeten koncentrerades till Varkaus tryckeri. Tryckeriet i Forssa började tillverka tidningsbilagor som skärs i magasinformat. I Sanomala fortsatte 3-årsprojektet på att modernisera rotationspressar, och en del av produktionen överfördes därför till Forssa.

Enheten höjde produktionskvaliteten genom att intensivera forskningen och utvecklingen av råvaror samt genom att effektivera kundutbildningen i samband med annonsförsäljningen.

I september undertecknades ett avtal om verksamhetsårets viktigaste investering, en ökning av 4-färgskapaciteten vid tryckerierna i Varkaus och Forssa. Genom att installera extra tryckverk på existerande tryckpressar kan man möjliggöra smidigare användning av 4-färgsbilder för redaktionen och annonsmarknadsföringen •

SanomaPrint

Vid slutet av året 1995 bytte Sanomalaförsäljningen namn till SanomaPrint. Enhetens uppgift är att sälja all ledig kapacitet som uppkommer vid de tre tidningstryckerierna Sanomala, Varkaus och Forssa.

Under verksamhetsåret satte SanomaPrint ett nytt rekord: försäljningsvärdet steg till 79 miljoner mark. Ökningen härrör till största delen från enhetens livliga export till Ryssland, vilket är ett resultat av företagets medverkan i exportprojektet Baltic Media. I fortsättningen handhas SanomaPrints export av Baltic Media Oy som Kymen Lehtimedia bildade vid slutet av 1995.

De viktigaste kundtidningarna var fortfarande Maaseudun Tulevaisuus, Keltainen Pörssi, Kirkko ja Kaupunki, Länsiväylä och Veikkaaja •

Dotterbolagen

LEHTIKUVA OY

Bildbyrån Lehtikuva Oy ökade sin omsättning, om än i långsammare takt än året innan. Omsättningen utgjorde 33,1 miljoner mark. Tack vare kostnadsbesparingar blev också lönsamheten bättre.

Bildförsäljningen och nyhetsbildtjänsterna ökade kraftigt i alla kundkategorier. Kundservicen förbättrades i och med att bildförsäljningsenheterna flyttade in i nya lokaler tillsammans med bildarkivet.

Mot slutet av året blev omorganisationen av bildredaktionens lokaler färdig, liksom försäljningsarkivet för elektroniskt lagrade bilder. Det elektroniska bildarkivet är lagrat i form av en omfattande databas på cd-skivor.

Lehtikuva var åter värd för utställningen World Press Photo för världens bästa pressbilder. Utställningen som ägde rum i Helsingfors lockade över 10 000 besökare •

LEIJONAJAKELU OY

Leijonajakelu Oy inledde sin verksamhet den 1 maj 1995 då Helsingin Sanomats distributionsverksamhet bolagiserades och enhetens personal övergick i det nya bolagets tjänst. Under verksamhetsåret transporterade och distribuerade Leijonajakelu förutom Helsingin Sanomat även merparten av de andra tidningar som utkommer i huvudstadsregionen och Nyland. Bolaget har verksamhet i 25 nyländska kommuner. Huvudkontoret

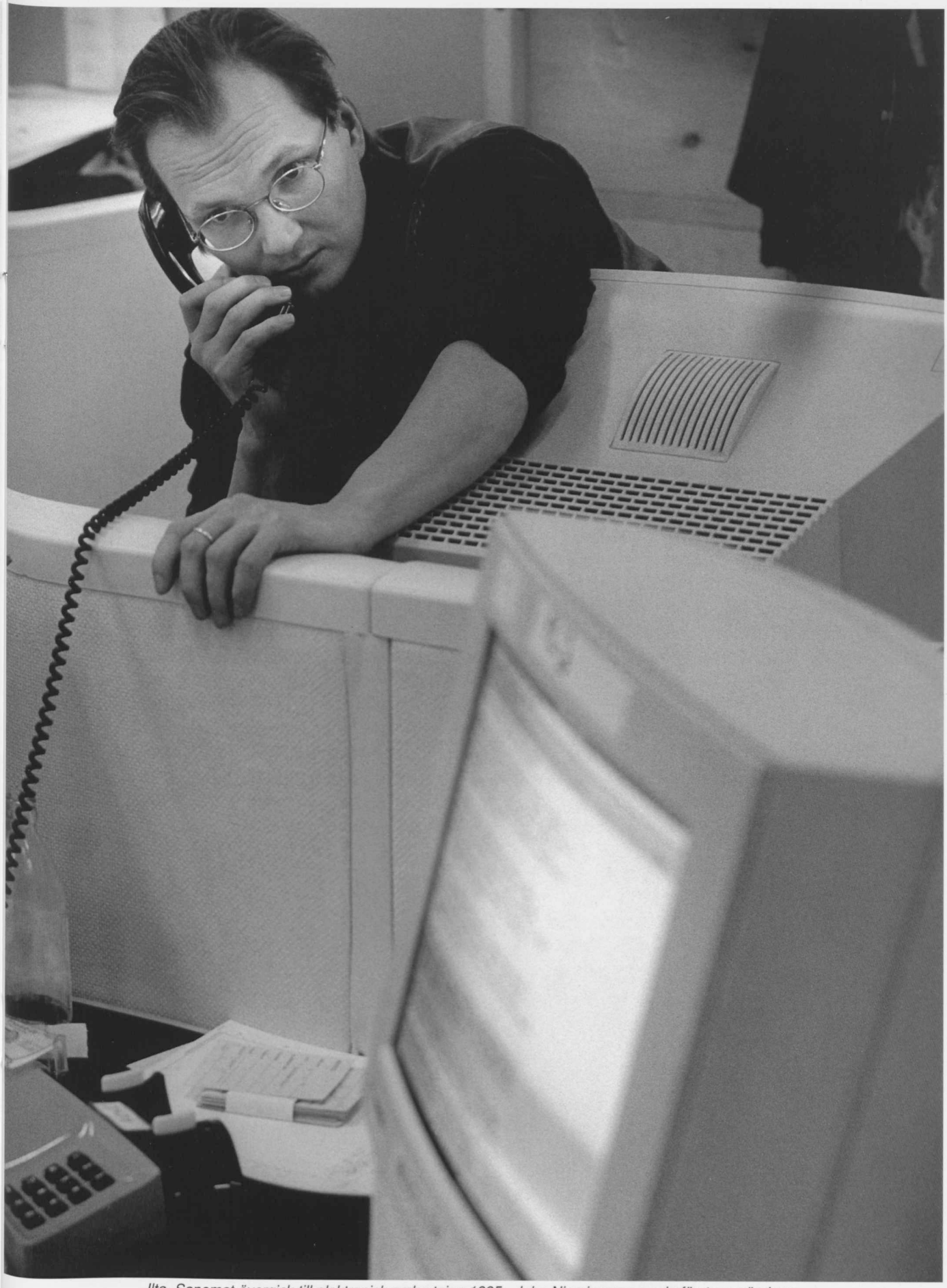

Ilta=Sanomat övergick till elektronisk ombrytning 1995. Juha Niemi var en av de första användarna.

Hundra år sedan Eljas Erkkos födelse

Eljas Erkko

Den 1 juni 1995 blev det 100 år sedan minister Eljas Erkkos födelse. Minnet av Helsingin Sanomats förre förläggare och chefredaktör samt Ilta=Sanomats grundare hedrades med en kort ceremoni på Sandudds kyrkogård i Helsingfors.

Chefredaktör Eero Erkkos och Maissi f. Holländers äldste son Juho Eljas Erkko föddes den 1 juni 1895 i Helsingfors. Efter att ha avlagt examen för jur.utr.kand. 1922 arbetade han några år på utrikesministeriet. Han kom till Sanoma Koncernen sommaren 1927 då han anställdes som chefredaktörens assistent på Helsingin Sanomat. Fadern Eero Erkko, som grundat tidningen, avled i oktober 1927 varefter Eljas Erkko utsågs till ansvarig chefredaktör tillsammans med W.W. Tuomioja. Strax därpå blev han också verkställande direktör för Sanoma Koncernen och denna befattning behöll han ända till 1965. Eljas Erkko var chefredaktör för Helsingin Sanomat åren 1931-38 och 1961.

Åren 1932-38 var Erkko även chefredaktör för Ilta=Sanomat, som grundats på hans initiativ som eftermiddagsupplaga till Helsingin Sanomat.

Under Eljas Erkkos tid utvecklades såväl nyhets- och annonstjänsterna som tekniken och upplagan av Helsingin Sanomat och Ilta=Sanomat ökade. Sanoma Koncernen började utge även tidskrifter efter att redan 1943 ha anskaffat majoritet i tidningen Viikkosanomat. Två år senare fick bolaget rätt att publicera Valitut Palat, den finskspråkiga upplagan av Reader's Digest (Det Bästa), och 1951 sin första serietidning Aku Ankka, den finska motsvarigheten till Walt Disneys Kalle Anka.

Vid sidan av tidningsarbetet engagerade sig Eljas Erkko bland annat i Sanoma Koncernens många byggnadsprojekt.

På Erkkos initiativ grundades likaledes personaltidningen HeSa 1938 och personalklubben Sanomain kerho 1946. Även bildbyrån Lehtikuva Oy och pensionsstiftelsen Sanoma Osakeyhtiön Eläkesäätiö inledde sin verksamhet under Erkkos tid.

Eljas Erkko deltog aktivt i politiken. Han var riksdagsman för finska framstegspartiet 1933-36, fyra gånger elektor vid presidentvalen och, i likhet med sin far, tre gånger medlem av statsrådet. Han var minister utan portfölj 1932 samt biträdande inrikesminister 1932-38 och utrikesminister 1938-39. År 1957 blev han utnämnd till utomordentligt sändebud och befullmäktigad minister.

Dessutom utövade Eljas Erkko inflytande genom olika föreningar i tidningsbranschen, såsom Finlands Tidningsförläggareförbund och Internationella pressinstitutet IPI.

Eljas Erkko gifte sig 1922 med engelskan Violet Sutcliffe. De fick två barn, Patricia (1924) och Aatos (1932).

Eljas Erkko avled den 20 februari 1965 •

Klockan som pryder Ludvigsgatan installerades i slutet av 1920-talet.

In memoriam

Bolagets förre verkställande direktör, bergsrådet tekn. dr h.c. Väinö J. Nurmimaa avled den 7 maj 1995 i Helsingfors. Han föddes den 3 maj 1923 i Kervo.

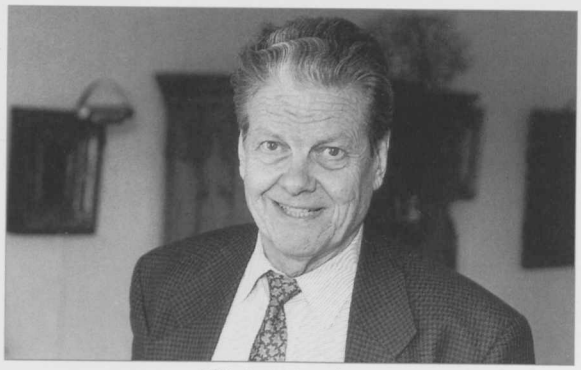

Väinö J. Nurmimaa

Väinö "Väiski" Nurmimaa utsågs till Sanoma Koncernens vice verkställande direktör 1971 och verkställande direktör 1976. Han var bolagets första VD som inte hörde till familjen. Nurmimaa var medlem av styrelsen från 1972, och efter pensioneringen 1984 fortsatte han som styrelsens vice ordförande fram till 1989.

Väinö J. Nurmimaa var en betydande opinionsbildare och pionjär i den finländska mediebranschen. Under hans tid som verkställande direktör blev Sanoma Koncernen ett modernt, mångsidigt storföretag •

Aatos Erkko minister

Republikens president Martti Ahtisaari tilldelade den 1 december 1995 styrelseordförande Aatos Erkko, 63 år, ministers namn och värdighet. Erkko har varit styrelseordförande för Sanoma Koncernen sedan 1972. Erkko förlänades ministers titel särskilt för sina förtjänster i befrämjandet av relationerna mellan Finland och Sverige samt mellan Finland och USA. Erkko har under flera decennier haft betydande inflytande, om än i bakgrunden, på Finlands internationella relationer.

Aatos Erkko

Erkko lade grunden till sin nuvarande position redan i sin ungdom. Han har haft goda kontakter i synnerhet med politiska, vetenskapliga och journalistiska kretsar i USA. Vidare har han varit med om att starta och genomföra flera projekt bland annat i kulturellt samarbete och internationellt ungdoms- och forskarutbyte.

Erkko har också aktivt deltagit i utvecklingen av vetenskapen och undervisningen i Finland. Med anledning av detta promoverades han den 26 maj 1995 av statsvetenskapliga fakulteten vid Helsingfors universitet till politices doktor h.c •

Sanoma Koncernens resultaträkning

(1 000 mk)	1.1 - 31.12.1995	1.1 - 31.12.1994
Omsättning	1 742 700	1 576 635
Rörelsens övriga intäkter	23 618	31 272
Kostnader	-1 412 710	-1 294 059
Driftsbidrag (rörelseresultat före avskrivningar)	353 608	313 848
Avskrivningar	-131 384	-141 267
Rörelsevinst	222 224	172 581
Finansiella intäkter och kostnader	44 434	5 388
Vinst före extraordinära poster, reserveringar och skatter	266 658	177 969
Extraordinära intäkter och kostnader	29 579	61 544
Vinstpremie till personalfonden	-26 588	-19 120
Vinst före reserveringar och skatter	269 649	220 393
Direkta skatter	-79 089	-83 564
Minoritetsandel av resultatet	-4 426	-2 009
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST	186 134	134 820

Sanoma Koncernens balansräkning

(1 000 mk)	31.12.1995		31.12.1994	
Aktiva				
Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar				
Immateriella tillgångar				
Immateriella rättigheter	12 081		15 342	
Övriga utgifter med lång verkningstid	49 358	61 439	56 755	72 097
Materiella tillgångar				
Jord- och vattenområden	217 523		220 126	
Byggnader och konstruktioner	691 424		715 691	
Maskiner och inventarier	390 787		409 029	
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	29 203	1 328 937	5 405	1 350 251
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar				
Aktier i intressebolag	105 748		109 841	
Övriga aktier	418 962		283 552	
Lånefordringar	118 532		79 378	
Övriga placeringar	442 005	1 085 247	234 106	706 877
Omsättnings- och finansieringstillgångar				
Omsättningstillgångar				
Material och förnödenheter	27 596		17 948	
Övriga omsättningstillgångar	40	27 636	40	17 988
Fordringar				
Försäljningsfordringar	165 430		158 090	
Lånefordringar			21 231	
Aktiva resultatregleringar	77 553		53 709	
Övriga fordringar	435	243 418	327	233 357
Värdepapper ingående i finansieringstillgångarna				
Aktier och andelar	1 669		1 470	
Kortfristiga placeringar	320 263	321 932	501 319	502 789
Kassa och banktillgodohavanden		74 450		123 220
		3 143 059		3 006 579

(1 000 mk)	31.12.1995		31.12.1994	
Passiva				
Eget kapital				
Bundet eget kapital				
Aktiekapital	46 413		46 413	
Uppskrivningsfond	563 467	609 880	567 353	613 766
Fritt eget kapital				
Ackumulerade vinstmedel	1 253 813		1 104 911	
Räkenskapsperiodens vinst	186 134	1 439 947	134 820	1 239 731
Minoritetsandel		30 128		22 162
Värderingsposter		10 203		5 433
Främmande kapital				
Långfristigt				
Lån från penninginrättningar	146 192		154 813	
Pensionslån	284 184		298 970	
Latent skatteskuld	193 137	623 513	179 420	633 203
Kortfristigt				
Lån från penninginrättningar	3 851		3 481	
Pensionslån	9 415		4 535	
Erhållna förskott	127 953		122 914	
Leverantörsskulder	62 502		39 864	
Passiva resultatregleringar	184 348		279 704	
Övriga kortfristiga skulder	41 319	429 388	41 786	492 284
		3 143 059		3 006 579

Kommentarer till Sanoma Koncernens bokslut

Redovisningsprinciper

Ändringar i redovisningsprinciper

Under verksamhetsåret 1995 preciserades redovisningsprinciperna ytterligare. Siffrorna för 1994 har omräknats enligt de nya principerna. Preciseringarna gäller redovisningen av intressebolag i resultaträkningen respektive lånefordringar och kortfristiga placeringar i balansräkningen •

Koncernbokslutet

I koncernbokslutet upptas moderbolaget och de dotterbolag i vilka moderbolaget direkt eller indirekt innehar över 50 % av aktiestockens samlade röstetal. Dotterbolag som förvärvats under räkenskapsåret ingår i koncernresultaträkningen från förvärvstidpunkten och avyttrade dotterbolag fram till försäljningstidpunkten.

För koncernbokslutet har utländska dotterbolags bokslut som uppgjorts enligt respektive länders nationella redovisningsnormer justerats till sina väsentliga delar för att motsvara koncernens redovisningsprinciper.

I koncernbokslutet har koncernbolagens interna intäkter och kostnader, inbördes fordringar och skulder samt interna täckningsbidrag och interna vinstutdelning eliminerats. Ömsesidigt aktieinnehav mellan bolagen elimineras enligt förvärvsmetoden. De omräkningsdifferenser som på grund av valutakursförändringar uppkommer vid elimineringen av ömsesidigt aktieinnehav redovisas bland fritt eget kapital.

Minoritetsandelen av resultatet upptas som en separat post i resultaträkningen och minoriteten på motsvarande sätt som en separat post i balansräkningen.

Placeringar i intressebolag i vilka företaget direkt eller indirekt innehar 20-50 % av aktiernas röstetal upptas i koncernbokslutet enligt equitymetoden. I den konsoliderade resultaträkningen redovisas koncernens andel av intressebolagens resultat bland finansiella poster. De aktiva som uppkommit vid konsolideringen av intressebolagen har förts mot resultatet vid övergången till intressebolagsredovisning, med undantag för Helsinki Media Company Oy där den reserv som uppkommit genom konsolideringen kommer att intäktsföras på sju år.

För de interna täckningsbidrag som uppkommit vid bildandet av fastighetsbolagen gjordes en uppskrivning på koncernnivå 1988.

Placeringar i andra bolag där aktiernas röstetal understiger 20 % redovisas till aktiernas anskaffningsvärde. Dessa aktiers bokföringsvärde som baseras på anskaffningsutgiften nedskrivs vid behov till gängse värde respektive uppskrivs till högst anskaffningsutgiften om aktiernas gängse värde stiger •

Poster i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta bokförs till transaktionsdagens kurs. Vid utgången av räkenskapsåret värderas fordringar och skulder i utländsk valuta till Finlands Banks kurser på bokslutsdagen. Optioner som köpts för att skydda valutalån värderas separat till sitt marknadsvärde, dvs. till optionens sannolika överlåtelsepris på bokslutsdagen. Eventuella orealiserade optionsvinster intäktsförs ej.

Kursvinster och -förluster som hänför sig till den egentliga rörelsen redovisas som

korrektivposter till försäljning och inköp. Kursvinster och -förluster som hänför sig till finansiella transaktioner redovisas bland finansiella intäkter och kostnader. Realiserade kursdifferenser förs mot resultatet. Orealiserade kursvinster upptas som värderingsposter i balansräkningen och redovisas som intäkt i det bokslut som närmast föregår betalningen av skulden. Orealiserade kursförluster förs mot resultatet •

Utländska koncernbolag

I koncernbokslutet har de utländska koncernbolagens resultat- och balansräkningar omräknats till finska mark enligt Finlands Banks officiella kurs på bokslutsdagen •

Omsättning

Vid uträkningen av omsättningen avdras beviljade rabatter som korrektivposter från försäljningsintäkterna. Förutbetalda prenumerationsavgifter redovisas som en separat post bland förskottsbetalningar under kortfristigt främmande kapital •

Köpta distributionstjänster

Posten distributionskostnader i resultaträkningen omfattar även köpta distributionstjänster och som korrektivposter distributionsersättningar från andra tidningshus samt distributionsstödet från trafikministeriet •

Serviceavgifter

Olika serviceavgifter, t.ex. för ekonomi-, data- och kontorstjänster samt för juridiska tjänster till Leijonajakelu Oy, Helsinki Media Company Oy och Kärkimedia Oy, som baserar sig på vidarefakturerade kostnader redovisas som korrektivposter till respektive kostnadsposter •

Rörelsens övriga intäkter och kostnader

Bland övriga intäkter och kostnader från rörelsen ingår vinster och förluster på försäljning av anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, utrangeringar och hyresintäkter •

Extraordinära intäkter och kostnader

Som extraordinära intäkter och kostnader redovisas exceptionella affärstransaktioner av väsentlig betydelse som står utanför den egentliga rörelsen, t.ex. vinst eller förlust på avyttring av verksamheter samt nedskrivning respektive uppskrivning av anläggningstillgångar och betydande vinster och förluster på försäljning av anläggningstillgångar •

Pensioner och pensionsansvar

Det lagstadgade och frivilliga pensionsskyddet för koncernbolagens personal är ordnat dels genom pensionsförsäkringsbolag, dels genom koncernens egen pensionsstiftelse. Pensionsstiftelsen Sanoma Osakeyhtiön Eläkesäätiös ansvar är täckt i dess helhet. Pensionsstiftelsen är en sluten stiftelse •

Frivilliga reserver

Koncernbolagens frivilliga reserver har i balansräkningen indelats i eget kapital och latent skatteskuld, med avdrag för minoritetsandel. Den latenta skatteskulden redovisas bland långfristiga skulder. Ändringar i de frivilliga reserverna under räkenskapsperioden har på motsvarande sätt i resultaträkningen fördelats mellan räkenskapsårets resultat och ändringar i den latenta skatteskulden. På grund av ändrad skattesats har även skatteskulden ändrats och detta belopp har förts mot resultatet •

Skatter

I koncernbokslutet ingår beräknade skatter på basis av koncernbolagens årsresultat samt skatterättelser för tidigare räkenskapsår och ändringen i den latenta skatteskulden som ingår i de frivilliga reserverna. I skatterna för 1994 ingår skatt som debiterats för föregående år på grund av nedskrivningar som ej blivit godkända i beskattningen. Till den del nedskrivningarna är avdragsgilla i beskattningen för 1995 minskar de ifrågavarande års skatter •

Anläggningstillgångar och avskrivningar

Anläggningstillgångarna upptas i balansräkningen till sin ursprungliga anskaffningsutgift. Anläggningstillgångarna avskrivs linjärt enligt plan utgående från tillgångarnas ursprungliga anskaffningsutgift och beräknade ekonomiska livslängd. Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella rättigheter	5 - 10 år
Övriga utgifter med lång verkningstid	5 - 10 år
Byggnader och konstruktioner	4 - 40 år
Maskiner och inventarier	4 - 10 år

Vid utrangering redovisas eventuellt återstående oavskriven anskaffningsutgift som försäljnings- eller utrangeringsförlust, antingen bland rörelsens övriga kostnader eller, om beloppet är betydande, bland extraordinära kostnader.

Aktieplaceringar samt lånefordringar som hänför sig till den egentliga rörelsen eller för övrigt är avsedda att vara långfristiga redovisas som värdepapper i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar. Marknadsnoterade placeringar värderas till sin ursprungliga anskaffningsutgift eller till det sannolika överlåtelsepriset, om detta är lägre •

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna upptas i balansräkningen enligt fifo-principen till sin direkta anskaffningsutgift eller till sitt återanskaffningsvärde eller till sitt sannolika överlåtelsepris om detta är lägre •

Finansieringstillgångar

Bland kassa och banktillgodohavanden ingår likvida medel, bankkonton och övriga snabbt tillgängliga likvida medel. Företagets placeringar i finansiella instrument redovisas bland övriga kortfristiga placeringar. Marknadsnoterade värdepapper värderas till sin ursprungliga anskaffningsutgift eller, om placeringsinstrumentets marknadspris är lägre än anskaffningsutgiften, till detta sannolika lägre överlåtelsepris, varvid differensen redovisas som kostnad. I det schweiziska dotterbolaget redovisas placeringsportföljen som en helhet och nedskrivs om portföljens totala värde understiger balansvärdet. I Finland värderas placeringar i aktier och andra finansiella instrument var för sig •

(1 000 mk)	Koncernen 1995	Koncernen 1994	Moderbolaget 1995	Moderbolaget 1994
1. KOSTNADER				
Kostnader				
Material, förnödenheter och varor				
Inköp under räkenskapsperioden	313 769	246 659	312 856	245 592
Minskning/ökning av lager	-9 648	15 943	-9 652	15 879
Tjänster av utomstående	2 187	2 722	2 020	2 351
Personalkostnader	616 477	591 024	494 170	578 679
Hyror	12 856	15 032	59 782	66 699
Köpta distributionstjänster	96 251	76 472	226 974	76 360
Övriga kostnader	380 818	346 207	354 370	336 524
Sammanlagt	1 412 710	1 294 059	1 440 520	1 322 084
Personalkostnader och naturaförmåner enligt prestationsprincipen				
Löner	487 754	472 202	390 722	462 363
Pensionskostnader	61 035	58 213	45 389	56 846
Övriga lönebikostnader	67 688	60 609	58 059	59 470
	616 477	591 024	494 170	578 679
Naturaförmåner	4 356	4 249	3 978	4 011
Sammanlagt	620 833	595 273	498 148	582 690
Löner till verkställande direktören och styrelsemedlemmarna	4 675	3 530	4 176	3 176
2. AVSKRIVNINGAR				
Planenliga avskrivningar				
Immateriella rättigheter	6 905	7 643	6 905	7 643
Övriga utgifter med lång verkningstid	9 056	9 020	8 014	8 094
Byggnader och konstruktioner	23 578	24 636	9 114	8 983
Maskiner och inventarier	90 754	99 968	89 440	98 006
Koncernens affärsvärde	1 091			
Sammanlagt	131 384	141 267	113 473	122 726
Förändring i avskrivningsdifferensen				
Immateriella rättigheter			-450	
Övriga utgifter med lång verkningstid			-4 195	-4 511
Byggnader och konstruktioner			-3 439	-4 733
Maskiner och inventarier			-20 529	-18 533
Sammanlagt			-28 613	-27 777

(1 000 mk)	Koncernen 1995	Koncernen 1994	Moderbolaget 1995	Moderbolaget 1994
3. FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER				
Utdelning på aktier	16 503	8 476	17 783	8 526
Ränteintäkter	69 480	55 968	69 126	53 564
Övriga finansiella intäkter	36 506	29 655	33 865	22 065
Valutakursdifferenser	-14 285	-675	-4 925	3 168
Andel av intressebolags resultat	17 235	13 830		
Räntekostnader	-32 455	-40 788	-36 639	-41 489
Övriga finansiella kostnader	-48 550	-61 078	-17 543	-31 088
Sammanlagt	44 434	5 388	61 667	14 746
Finansiella intäkter från koncernbolagen				
Ränteintäkter			24 877	23 175
Sammanlagt			24 877	23 175
Finansiella kostnader för koncernbolagen				
Räntekostnader			4 192	1 906
Sammanlagt			4 192	1 906
4. EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER				
Extraordinära intäkter				
Realiserat internt täckningsbidrag och realiserad försäljningsvinst	4 319	49 674		
Återbäring av pensionsförsäkringspremier		9 372		9 372
Försäljningsvinst på aktier	21 696			
Återföring av nedskrivningar	7 419	9 080	20 371	6 934
Övriga extraordinära intäkter	1 239	56	1 233	49
Sammanlagt	34 673	68 182	21 604	16 355
Extraordinära kostnader				
Återbetalning av expropriationsersättning		2 400		2 400
Andel av intressebolags vinstmedel		4 138		
Nedskrivningar på fordringar och aktier	1 302		1 302	
Övriga extraordinära kostnader	3 791	99	1 084	
Sammanlagt	5 093	6 637	2 386	2 400
5. INDIREKTA SKATTER				
För räkenskapsperioden	66 734	48 512	60 304	43 016
För tidigare räkenskapsperioder	-1 362	40 932	-1 042	41 748
Förändring i latent skatteskuld	13 717	-5 880		
Sammanlagt	79 089	83 564	59 262	84 764

6. IMMATERIELLA OCH MATERIELLA TILLGÅNGAR

(Mmk)	Anskaffnings-utgift 1.1	Ökning 1.1-31.12	Minskning 1.1-31.12	Anskaffnings-utgift 31.12	Ackumulerade avskrivningar enligt plan 31.12	Bokvärde 31.12
Koncernen						
Immateriella rättigheter	37,7	3,7	-1,0	40,4	28,3	12,1
Övriga utgifter med lång verkningstid	111,7	1,5	-6,0	107,2	57,8	49,4
Jordområden	217,1	0,4		217,5		217,5
Byggnader och konstruktioner	884,5	2,2	-0,3	886,4	195,0	691,4
Maskiner och inventarier (inklusive förskottsbetalningar)	825,5	97,8	-54,5	868,8	448,8	420,0
Sammanlagt	2 076,5	105,6	-61,8	2 120,3	729,9	1 390,4
Maskiner och inventarier						342,8
Moderbolaget						
Immateriella rättigheter	37,7	3,7	-1,0	40,4	28,3	12,1
Övriga utgifter med lång verkningstid	85,8	0,6	-6,0	80,4	53,2	27,2
Jordområden	47,0	0,4		47,4		47,4
Byggnader och konstruktioner	252,3	2,2	-0,3	254,2	42,3	211,9
Maskiner och inventarier (inklusive förskottsbetalningar)	804,1	95,9	-54,4	845,6	429,4	416,2
Sammanlagt	1 226,9	102,8	-61,7	1 268,0	553,2	714,8
Maskiner och inventarier						340,9

(1 000 mk)	Koncernen 1995	Koncernen 1994	Moderbolaget 1995	Moderbolaget 1994
7. ANLÄGGNINGSTILLGÅNGARNAS BESKATTNINGSVÄRDEN				
Jordområden	136 458	133 579	61 694	61 647
Byggnader	271 360	276 367	73 082	75 881
Aktier och andelar	462 295	380 209	378 778	311 853
Aktier och andelar, dotterbolag		-	754 374	713 433
Sammanlagt	870 113	790 155	1 267 928	1 162 814

(1 000 mk)	Koncernen 1995	Koncernen 1994	Moderbolaget 1995	Moderbolaget 1994
8. AKTIER SOM INGÅR I LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR				
Koncernbolag				
Aktier			982 583	916 560
Sammanlagt			982 583	916 560
Intressebolag				
Aktier	105 748	109 842	29 676	56 008
Sammanlagt	105 748	109 842	29 676	56 008
9. VÄRDERINGSPOSTER				
Ej intäktsförda kursvinster 1.1	5 433	-	5 433	-
Förändring 1.1-31.12	4 770	5 433	4 770	5 433
Ej intäktsförda kursvinster 31.12	10 203	5 433	10 203	5 433
10. FINANSIERINGSTILLGÅNGAR				
Fordringar som förfaller till betalning efter ett år eller senare				
Lånefordringar		5 362	351 710	252 697
Sammanlagt		5 362	351 710	252 697
Fordringar från koncernbolagen				
Försäljningsfordringar			1 030	23
Lånefordringar			378 851	272 497
Aktiva resultatregleringar			42 425	181
Sammanlagt			422 306	272 701

(1 000 mk)	Koncernen 1995	Koncernen 1994	Moderbolaget 1995	Moderbolaget 1994
11. FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL				
Bundet eget kapital				
Uppskrivningsfond 1.1	567 353	568 651		
Minskning i samband med försäljning	-3 886	-1 298		
Uppskrivningsfond 31.12	563 467	567 353		
Fritt eget kapital				
Fritt eget kapital 1.1	1 239 731	1 382 978	1 229 764	1 382 667
Utdelning				
Kontant	-6 325	-4 177	-6 325	-4 177
I form av aktier i Helsinki Media Company Oy		112 785		-112 785
Inlösning av egna aktier		-125 641		-125 641
Överföring av vinstmedel till donationsreserv	-500	-500	-500	-500
Förändring i omräkningsdifferensen i dotterbolagens eget kapital	20 907	-36 819		
Andel av förändring i Helsinki Media Company Oy:s eget kapital		1 855		
Räkenskapsperiodens resultat	186 134	134 820	216 300	90 200
Fritt eget kapital 31.12	1 439 947	1 239 731	1 439 239	1 229 764
Utdelningsbart fritt eget kapital	943 974	703 037		
Moderbolagets aktiekapital enligt olika aktieslag	1995 st.	1995 tmk	1994 st.	1994 tmk
K-aktier	232 866	23 287	232 866	23 287
E-aktier	231 269	23 127	231 269	23 127
Inlösta aktier				
K-aktier	4 000		4 000	
E-aktier	38 450		38 450	

12. TILLÄMPADE VALUTAKURSER

	1995	1994
CHF	3,7884	3,6180
NLG	2,7185	
USD	4,3586	4,7432

(1 000 mk)	Koncernen 1995	Koncernen 1994	Moderbolaget 1995	Moderbolaget 1994
13. FRÄMMANDE KAPITAL				
Skulder som förfaller till betalning efter fem år eller senare				
Pensionslån	275 263	283 790	275 263	283 790
Sammanlagt	275 263	283 790	275 263	283 790
Skulder till koncernbolagen				
Leverantörsskulder			33 713	1 230
Passiva resultatregleringar			5 403	3 785
Övriga kortfristiga skulder			123 282	44 099
Sammanlagt			162 398	49 114
14. STÄLLDA PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER				
För egna skulder				
Panter	43 070	43 070	43 070	43 070
Inteckningar i jordområden och byggnader	271 200	182 200	5 200	5 200
Sammanlagt	314 270	225 270	48 270	48 270
För andra				
Panter	8 151	1 096	8 151	1 096
Borgensförbindelser	14 931	15 810	14 931	15 810
Sammanlagt	23 082	16 906	23 082	16 906
Övriga egna ansvarsförbindelser				
Pensionsansvar	682	855	682	855
Övriga ansvarsförbindelser	1 155	968		
Sammanlagt	1 837	1 823	682	855
Sammanlagt				
Panter	51 221	44 166	51 221	44 166
Inteckningar i jordområden och byggnader	271 200	182 200	5 200	5 200
Borgensförbindelser	14 931	15 810	14 931	15 810
Pensionsansvar	682	855	682	855
Övriga ansvarsförbindelser	1 155	968	0	0
Sammanlagt	339 189	243 999	72 034	66 031

15. PENSIONSÅTAGANDEN FÖR LEDNINGEN

Styrelseordföranden och de övriga styrelsemedlemmarna i Sanoma Corporations tjänst är berättigade till pension enligt pensionsstiftelsen Sanoma Osakeyhtiön Eläkesäätiös stadgar.

16. KONCERNENS OCH MODERBOLAGETS AKTIEINNEHAV 31.12.1995

Koncernbolag

(1 000 mk)	Koncernens ägar- och röstetals-andel %	Koncernens andel i eget kapital	Moderbolagets ägar-andel %	Av moderbolaget ägda aktier och andelar st.	nom. värde	bokvärde	Resultat enligt senaste bokslut vinst / förlust[1]
As. Oy Ilkantie 13	76,47	4 938	76,47	923	4 966	4 966	8
As. Oy Laajavuorenkuja 3	78,26	24 550	78,26	12 021	24 643	24 643	125
As. Oy Vellikellonkuja	100,00	107	100,00	100	120	120	-1
As. Oy Vihdintie 4	100,00	2 516	100,00	4 365	2 401	2 401	54
Kiinteistö Oy Erottajankatu 9-11	89,42	25 564	89,42	3 289	329	52 219	167
Kiinteistö Oy Erottajankatu 15-17	100,00	38 624	100,00	7 596	37 980	37 980	70
Kiinteistö Oy Korkeavuorenk. 30	100,00	135	100,00	4 644	3 000	1450	-21
Kiinteistö Oy Miekkakala	97,84	79 479	97,84	15 866	63 464	74 570	47
Kiinteistö Oy Myllymäenpolku	100,00	16 000	100,00	46 500	29 574	15 074	91
Kiinteistö Oy Myllymäentie	100,00	70 003	100,00	34 215	66 001	66 001	138
Kiinteistö Oy Sanomalan Keskusalue	100,00	102 959	100,00	69 940	159 002	103 002	49 999
Kiinteistö Oy Vantaan Valtatie 3	100,00	35 680	100,00	68 500	42 402	35 002	29
Aamukaste Oy	74,00	32 638	74,00	577 698	5 777	32 675	17 452
Erkko press Oy	100,00	13	100,00	15	15	25	0
Helsingin Päivälehti Oy	100,00	24	100,00	15	15	15	1
Hyvinkään Jakajat Oy	100,00	19	100,00	15	15	15	1
Kodin Kuvalehti - Terve Lapsi Oy	100,00	0	100,00	10	0	0	0
Lastannet Holding B.V.	100,00	109	100,00	40	NLG 40	142	0
Lehtikuva Oy	100,00	13 575	100,00	75 000	750	1 025	3 738
Leijonajakelu Oy	100,00	6 128	100,00	200	2000	6 000	128
Monsaksenpolun Kiinteistö Oy	100,00	53 770	100,00	41 000	41 000	41 000	4 689
Pressystems Oy	100,00	16	100,00	1 500	15	19	0
Sanoma Finance AG	100,00	453 994	100,00	1 090 000	CHF109 000	417 156	-19 530
Sanoma, Inc.	100,00	5 431	100,00	100	USD 10	4 854	41
Sanomain Huoneisto ja Kiinteistöholding Oy	100,00	65 522	100,00	62 000	62 000	62 213	-184
Tampereen Sanomain Oy	100,00	13	100,00	1 500	15	16	0
ECI Communications AG	100,00	6 188	0,00	-	-	-	-71
Sammanlagt						982 583	

[1] Fastighetsbolagens resultat motsvarar de officiella boksluten.

I koncernbokslutet har avskrivningar enligt plan tillämpats.

Intressebolag

(1 000 mk)	Koncernens ägar-andel %	Koncernens röstetals-andel %	Koncernens andel i eget kapital	Moderbolagets ägarandel %	Av moderbolaget ägda aktier och andelar st.	nom. värde	Resultat enligt senaste bokslut bokvärde	vinst / förlust[1)]
Helsinki Media Company Oy	40,00	40,00	97 262	0,00	-	-	-	28 683
Keskiaukeama Oy	33,30	33,30	252	33,30	25	25	256	-7
Kymen Lehtimedia Oy	44,00	44,00	21 581	44,00	16 830	1 683	26 083	29 012
Finska Notisbyrån Ab	20,78	20,78	5 091	20,78	31 663	380	134	364
Vantaan Sahakari Oy	20,00	20,00	4 615	20,00	1 000	1	3 203	11
Sammanlagt							29 676	

Företag i vilka koncernen resp. moderbolaget har betydande aktieinnehav

	Koncernens ägarandel %	Moderbolagets ägarandel %	Av moderbolaget ägda aktier och andelar st.	nom. värde	bokvärde
Kymmene Oy	1,40	0,41	158 871	23 177	56 326
Marja-Vantaa Oy	10,30	10,30	3 032	3	167
Pro Lehdistö Oy - Pro Pressen Ab	10,20	10,20	1 014	101	101
Rautakirja Oy	16,62	16,62	1 076 979	21 540	20 178
Werner Söderström Oy	16,86	16,86	2 022 798	20 228	155 444
Övriga					16 785
					249 001
Aktier i fastighetsbolag					11 084
Sammanlagt					260 085

Sanoma Corporations resultaträkning

(1 000 mk)	1.1 - 31.12.1995	1.1 - 31.12.1994
Omsättning	1 722 241	1 557 052
Rörelsens övriga intäkter	17 998	24 900
Kostnader	-1 440 520	-1 322 084
Driftsbidrag (rörelseresultat före avskrivningar)	299 719	259 868
Avskrivningar	-113 473	-122 726
Rörelsevinst	186 246	137 142
Finansiella intäkter och kostnader	61 667	14 746
Vinst före extraordinära poster, reserveringar och kostnader	247 912	151 888
Extraordinära intäkter och kostnader	19 219	13 955
Vinstpremie till personalfonden	-21 849	-18 657
Vinst före reserveringar och skatter	245 282	147 187
Minskning av avskrivningsdifferensen	28 612	27 777
Upplösning av frivilliga reserver	1 668	
Direkta skatter	-59 262	-84 764
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST	216 300	90 200

Sanoma Corporations balansräkning

(1 000 mk)	31.12.1995		31.12.1994	
Aktiva				
Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar				
Immateriella tillgångar				
Immateriella rättigheter	12 081		15 342	
Övriga utgifter med lång verkningstid	27 227	39 308	34 588	49 930
Materiella tillgångar				
Jord- och vattenområden	47 441		47 044	
Byggnader och konstruktioner	211 925		219 094	
Maskiner och inventarier	386 948		406 008	
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	29 203	675 517	5 405	677 553
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar				
Aktier, koncern	982 583		916 560	
Aktier i intressebolag	29 676		56 008	
Övriga aktier	260 085		98 314	
Lånefordningar	83 063	1 355 408	42 371	1 113 254
Omsättnings- och finansieringstillgångar				
Omsättningstillgångar				
Material och förnödenheter		27 542		17 890
Fordringar				
Försäljningsfordringar	161 355		156 157	
Lånefordringar	378 838		293 715	
Aktiva resultatregleringar	106 188		45 063	
Övriga fordringar	263	646 644	133	495 069
Värdepapper ingående i finansieringstillgångarna				
Aktier och andelar	1 668		1 469	
Kortfristiga placeringar	271 808	273 477	501 318	502 788
Kassa och banktillgodohavanden		6 093		9 371
		3 023 990		2 865 854

(1 000 mk)	31.12.1995		31.12.1994	
Passiva				
Eget kapital				
Bundet eget kapital				
Aktiekapital	46 413	46 413	46 413	46 413
Fritt eget kapital				
Dispositionsfond	1 213 908		1 128 908	
Ackumulerade vinstmedel	9 030		10 656	
Räkenskapsperiodens vinst	216 300	1 439 239	90 200	1 229 764
Reserver				
Ackumulerad avskrivningsdifferens	399 299		427 911	
Frivilliga reserver				
Övergångsreserv	181 166	580 465	182 834	610 745
Värderingsposter		10 203		5 433
Främmande kapital				
Långfristigt				
Lån från penninginrättningar	146 192		154 813	
Pensionslån	284 184	430 376	298 970	453 783
Kortfristigt				
Lån från penninginrättningar	3 851		3 481	
Pensionslån	9 415		4 535	
Erhållna förskott	126 909		122 055	
Leverantörsskulder	90 693		38 692	
Passiva resultatregleringar	132 863		268 764	
Övriga kortfristiga skulder	153 563	517 296	82 189	519 716
		3 023 990		2 865 854

Finansieringsanalys

(Mmk)	Koncernen		Moderbolaget	
	1995	1994	1995	1994
Rörelsen				
Internt tillförda medel				
Driftsbidrag (rörelseresultat före avskrivningar)	353,6	313,8	299,7	259,9
I driftsbidraget ingående vinst/förlust på försäljning av anläggningstillgångar	-2,0	-1,5	-2,1	-1,5
Finansiella intäkter och kostnader	29,0	-8,4	63,5	14,7
Extraordinära poster	-0,6	67,2	-50,8	15,3
Vinstpremie	-26,6	-19,1	-21,8	-18,7
Skatter	-79,1	-83,6	-59,3	-84,8
Summa internt tillförda medel	274,4	268,4	229,2	185,0
Förändring i rörelsekapitalet				
Omsättningstillgångar, ökning (-) / minskning (+)	-9,6	48,0	-9,7	15,9
Kortfristiga affärsfordringar, ökning (-) / minskning (+)	-10,1	-22,7	-151,6	-76,4
Övriga kortfristiga placeringar, ökning (-) / minskning (+)	180,9	-0,2	229,3	-0,2
Räntefria kortfristiga skulder, ökning (+) / minskning (-)	-68,1	-115,0	-7,7	42,9
	93,0	-89,9	60,4	-17,8
Kassaflöde från rörelsen	367,4	178,5	289,6	167,2
Investeringar				
Bruttoinvesteringar	-281,6	-79,9	-281,4	-77,5
Vinst på försäljning av anläggningstillgångar	58,9	196,5	49,4	168,5
	-222,7	116,6	-232,0	91,0
Kassaflöde före finansieringen	144,7	295,1	57,6	258,2
Finansiering				
Långfristiga fordringar, ökning (-) / minskning (+)	-207,9	39,7	-40,7	-10,3
Långfristiga lån, ökning (+)	13,7	95,0		95,0
Långfristiga lån, minskning (-)	-13,4	-127,6	-13,4	-100,0
Utdelning, kontant	-6,3	-4,2	-6,3	-4,2
Utdelning, i form av aktier i Helsinki Media Company Oy		-112,8		-112,8
Inlösning av aktier		-125,6		-125,6
Donationer	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Omräkningsdifferens	20,9	-35,0		
	-193,5	-271,0	-60,9	-258,3
Likvida medel enligt finansieringsanalysen, ökning (+) / minskning (-)	-48,8	24,1	-3,3	-0,1
Likvida medel enligt balansräkningen, ökning (+) / minskning (-)	-48,8	24,1	-3,3	-0,1

Sanoma Koncernens nyckeltal

(Mmk)	1995	1994
VERKSAMHETSVOLYM		
Omsättning	1 743	1 577
Förändring i procent	11	-30[1])
Bruttoinvesteringar	282	80
i procent av omsättningen	16	5
Balansomslutning	3 143	3 007
Extraordinära intäkter och kostnader	30	62
Medelantal anställda	1 727	1 744
Tidningsbud	1 666	1 948
Omsättning per anställd	0,5	0,4
LÖNSAMHET		
Driftsbidrag (rörelseresultat före avskrivningar)	354	314
i procent av omsättningen	20	20
Rörelseresultat	222	173
i procent av omsättningen	13	11
Resultat före extraordinära poster [2) 3)]	236	157
i procent av omsättningen	14	10
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter [2)]	265	218
i procent av omsättningen	15	14
Årsresultat	186	135
i procent av omsättningen	11	9
FINANSIELL STÄLLNING		
Likviditet (current ratio)	1,6	1,8
Soliditet, % [2)]	69	65
Räntebärande främmande kapital	444	462

[1)] Omsättningen har minskat på grund av Helsinki Media Company Oy:s utträde ur koncernen i början av 1994.

[2)] Exklusive/inklusive minoritetsandel.

[3)] Exklusive vinstpremien till personalfonden.

Förslag till vinstdisposition

Räkenskapsperiodens vinst uppgår till 216.299.854,34 mk. Med de balanserade vinstmedlen på 9.030.274,55 mk från året innan uppgår de disponibla vinstmedlen till sammanlagt 225.330,128,89 mk.

Styrelsen föreslår att vinstmedlen ovan disponeras enligt följande	225.330.128,89 mk
- 24,00 mk utdelas per aktie, totalt	10.120.440,00 mk
- överförs till dispositionsfonden	205.000.000,00 mk
- överförs till donationsfonden och ställs till styrelsens förfogande	500.000,00 mk
- varvid återstoden	9.709.688,89 mk

kvarlämnas bland balanserade vinstmedel. Styrelsen föreslår vidare att den befullmäktigas att använda fritt eget kapital för betalning av skatter under år 1996.

Koncernens fria kapital uppgår till 1.439.947.341,46 mk, av vilket 943.974.028,11 mk är utdelningsbart. Den ovan föreslagna utdelningen begränsas sålunda inte av koncernens fria kapital.

Om bolagsstämman omfattar ovannämda förslag kommer bolagets eget kapital att vara fördelat på följande sätt:

Aktiekapital	46.413.500,00 mk
Dispositionsfond	1.418.908.411,18 mk
Donationsfond	500.000,00 mk
Balanserade vinstmedel	9.709.688,89 mk

Helsingfors den 23 februari 1996

Aatos Erkko
Ordförande

Heikki Tikkanen
Vice ordförande

Robert Castrén

Jane Erkko

Merja Helle

L.J. Jouhki

Seppo Kievari

Robin Langenskiöld

Rafaela Noyer

Jaakko Rauramo

Kalle Salonen

Revisionsberättelse

Till Sanoma Corporations aktieägare

Vi har granskat Sanoma Corporations bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1 - 31.12.1995. Bokslutet som avgetts av styrelsen och verkställande direktören omfattar verksamhetsberättelse samt koncernens och moderbolagets resultaträkning, balansräkning och bokslutskommentarer. Efter utförd granskning avger vi vårt utlåtande om bokslutet och förvaltningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Bokföringen, de tillämpade redovisningsprinciperna och innehållet i bokslutet samt bokslutspresentationen har härvid granskats i tillräcklig omfattning för att få bekräftat att bokslutet till sina väsentliga delar är riktigt uppgjort. Vid granskningen av förvaltningen har vi utrett huruvida styrelsen och verkställande direktören handhaft förvaltningen av bolagets angelägenheter i enlighet med stadgandena i aktiebolagslagen.

Enligt vår mening är bokslutet uppgjort enligt bokföringslagen och övriga stadganden och bestämmelser om hur bokslut skall uppgöras. Bokslutet ger på sätt som avses i bokföringslagen riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av koncernens och moderbolagets verksamhet och ekonomiska ställning.

Bokslutet inklusive koncernbokslutet kan fastställas och medlemmarna i styrelsen samt verkställande direktören kan beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden.

Styrelsens förslag till disposition av balansräkningens fria egna kapital beaktar stadgandena i aktiebolagslagen.

Helsingfors den 8 mars 1996

Antti Helenius
CGR

Johanna Perälä
CGR

Helsingin Sanomats litteraturpris

Helsingin Sanomat instiftade under verksamhetsåret ett nytt litteraturpris som utdelas till årets bästa skönlitterära debutverk skrivet på finska. Det nya priset är det enda finländska litteraturpris som är avsett enbart för debutverk och det omfattar såväl romaner, noveller som dikt- och essäsamlingar.

Helsingin Sanomats litteraturpris utgör en fortsättning på J.H. Erkkos debutpris som fått sitt namn efter lyrikern J.H. Erkko (1849-1906), bror till chefredaktör Eero Erkko, och som utdelats sedan 1964. Priset har omdöpts för att detta för debutverk avsedda pris tydligare skall särskiljas från J.H. Erkkos dikt- och novelltävling; Finlands Ungdomsförbund ordnar fortfarande denna tävling, vartannat år i dikter och vartannat i noveller.

Det nya litteraturpriset utdelades för första gången på Helsingin Sanomats årsdag den 16 november 1995. Till årets debutverk utsågs enhälligt 28-åriga Sari Mikkonens novellsamling *Naistenpyörä* ("Damcykeln"), som enligt juryn "representerar beprövad tradition" och är "ett utmärkt bevis på förnyelsen av den finska litteraturens djupa traditioner och på en mångsidig litterär begåvning". Som novellist har Mikkonen belönats även tidigare: 1994 placerade hon sig på andra plats i J.H. Erkkos novelltävling.

Juryn som väljer debutverket utses årligen. Även prissumman fastställs varje år. År 1995 leddes juryn av litteraturredaktören fil. dr Pekka Tarkka och dess medlemmar var redaktören Suvi Ahola, litteraturforskaren fil. dr Anna Makkonen, författaren Markus Nummi, vinnaren av J.H. Erkkos debutpris 1994, och redaktören, författaren Jukka Petäjä. Prissumman utgjorde 50 000 mark •

HELSINGIN SANOMAIN
kirjallisuuspalkinto

Emblemet för Helsingin Sanomats litteraturpris.

Chefredaktör Janne Virkkunen överräcker priset till Sari Mikkonens make Matti Kaitaniemi, eftersom vinnaren själv var förhindrad att närvara vid prisutdelningen.

Sanomahuset

Under verksamhetsåret utlyste Sanoma Koncernen en arkitekttävling för sin nya affärs- och kontorsbyggnad, det så kallade Sanomahuset vid Tölöviken i Helsingfors centrum. Nybygget ligger intill Postens huvudkontor, järnvägsstationen och det planerade Museet för nutidskonst.

Syftet med arkitekttävlingen var att finna en arkitektoniskt och funktionellt högklassig lösning, som på ett symboliskt plan återspeglar bolagets verksamhet och ambitioner samt skapar en intensiv växelverkan med omgivningen och det urbana livet.

Till tävlingen inbjöds arkitektkontoren Heikkinen-Komonen, Helin & Siitonen, Kaira-Lahdelma-Mahlamäki och Jan Söderlund & Co. Juryns ordförande var Sanoma Koncernens styrelseordförande Aatos Erkko och dess medlemmar var arkitekt Eric Adlercreutz, professor Kristian Gullichsen, biträdande stadsdirektör Pekka Korpinen och Sanoma Koncernens fastighetsdirektör Pekka Toropainen.

Tävlingsresultatet offentliggjordes

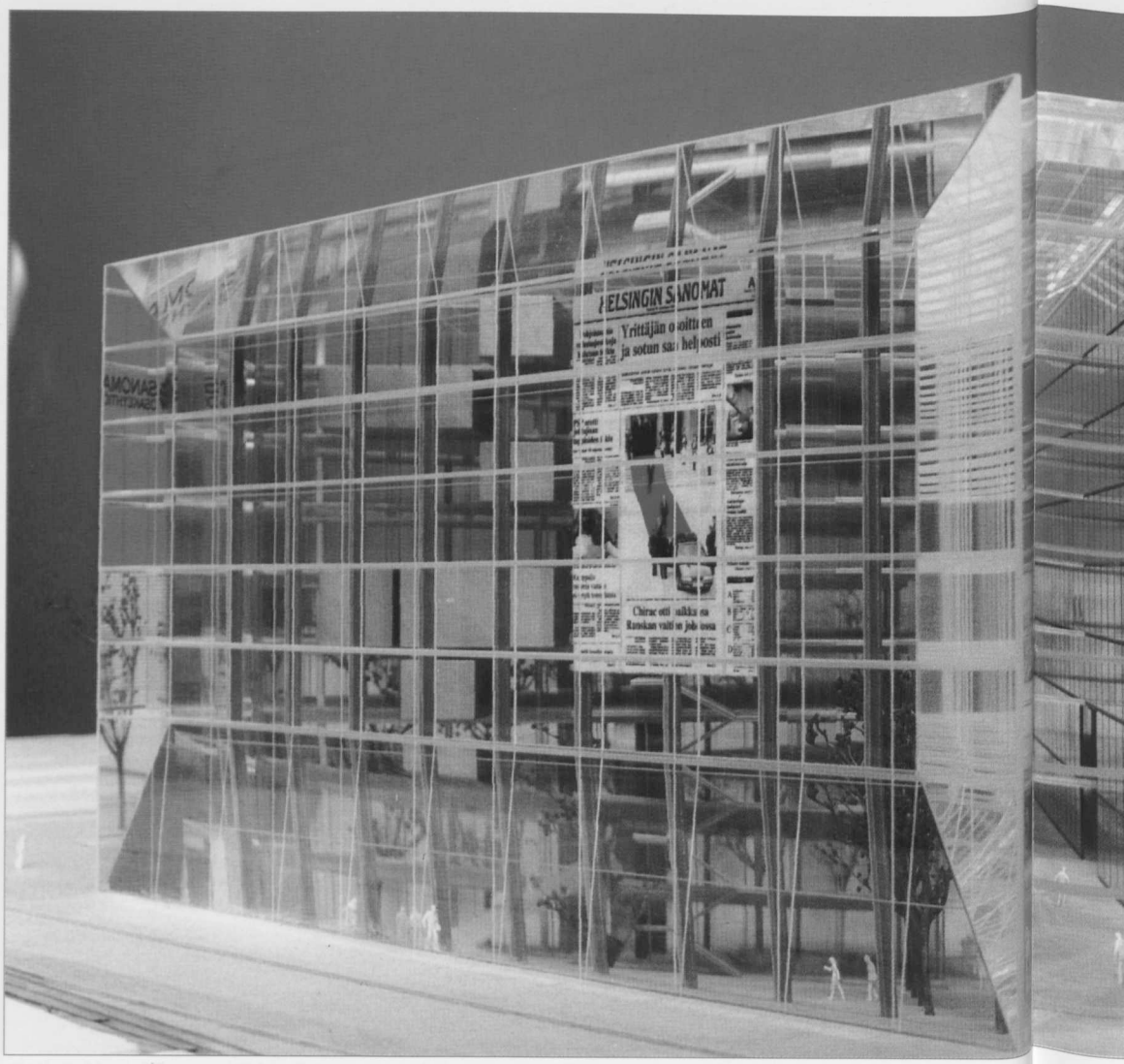

Det vinnande förslaget såsom det framställdes vid prisutdelningen den 15 juni 1995.

den 15 juni 1995. Juryn ansåg att tävlingens syfte bäst uppfyllts i förslaget av Arkitektkontor Jan Söderlund & Co. Lösningens triangulära tema skapar en spännande, uttrycksfull helhet. Två diagonala axlar genom kvarteret ger på ett naturligt sätt upphov till primära fotgängarleder i byggnadens bottenplan. Stråket från Elielplatsen, dvs. området mellan Posthuset och järnvägsstationen, i riktning mot Nationalmuseet har formen av ett ståtligt glasgalleri diagonalt genom den kubiska volymen. Den andra diagonalaxeln leder fotgängartrafiken från nordost till området mellan Posthuset och Museet för nutidskonst. Mot Tölöviken öppnar sig ett glastäckt "medietorg".

Det nya Sanomahuset kommer att inrymma redaktionerna för Helsingin Sanomat och Ilta=Sanomat, marknadsföringen samt en del av bolagets administration. I byggnaden reserveras också utrymmen för andra företag. Byggnadsarbetena inleds 1996 och de beräknas pågå 2-3 år •

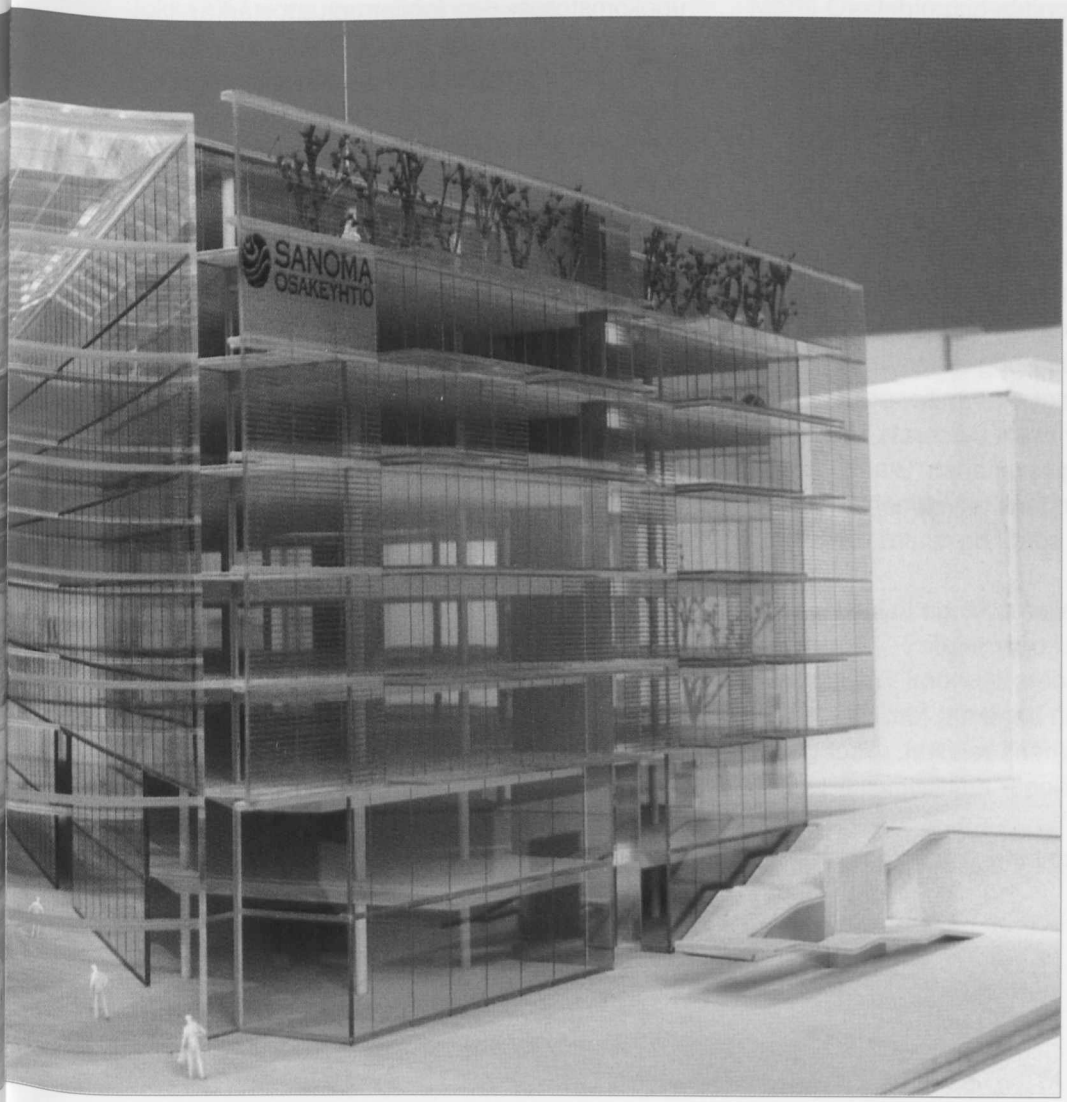

Det reviderade vinstpremiesystemet är mer motiverande

Sedan ingången av 1995 har Sanoma Koncernen tillämpat ett nytt vinstpremiesystem, som jämfört med det tidigare systemet är mer motiverande för personalen och har entydigare principer.

Enligt det nya systemet utgör vinstpremien 20 procent av koncernens rörelsevinst efter avdrag av ett belopp som skall täcka räntor, skatter och utdelning. Vid uträkning av rörelsevinsten tillämpas kalkylmässiga avskrivningar. Vinstpremien utbetalas till personalfonden och utdelas vidare till personalen i proportion till lönerna för ordinarie arbetstid.

Det nya vinstpremiesystemet gäller alla anställda utom Sanoma Koncernens styrelseordförande och verkställande direktör.

Vid räkenskapsperiodens utgång hade personalfonden 4569 medlemmar. I siffran ingår medlemmar som avgått från bolagets tjänst, men som fortfarande hör till fonden.

Den 31 mars 1995 uppgick fondens tillgångar till sammanlagt 44,4 miljoner mark. Därav har 6,8 miljoner mark placerats i aktier och resten på penningmarknaden. Bland aktierna ingår även fondens aktieinnehav i Sanoma Koncernen, som i bokslutet värderats till 3,2 miljoner mark.

I juni 1995 utbetalades fondandelar till ett belopp av 2,8 miljoner mark.

I och med att landets ekonomi 1995 utvecklats positivare än beräknat förbättrades också Sanoma Koncernens resultat, vilket ger en premie på 27,1 miljoner mark enligt vinstpremiesystemet.

Placeringsverksamheten har skötts av Postbankens enhet för förmögenhetsförvaltning i enlighet med de anvisningar som fondens styrelse utfärdat. Styrelsen följer varje månad upp hur placeringsstrategin utfallit. Under året 1995 arrangerades ett informationsmöte om placeringsverksamheten för personalfondens fullmäktige •

Personalfondslagen ändrades 1.1.1996

Den nya personalfondslagen innehåller ändringar som är avsedda att främja uppkomsten av nya fonder och att stärka fondernas sporrande effekt i företagen.

Den viktigaste ändringen är att den tid under vilken fondandelarna inflyter förkortats från tio till fem år. Efter fem medlemsår kan man ta ut 15 procent av sin personliga medlemsandel per år. Dessutom utbetalas fondandelar snabbare än förr till avgångna eller uteslutna medlemmar. Enligt den gamla lagen var f.d. medlemmar tvungna att vänta tre räkenskapsperioder för att få ut sina andelar, medan utbetalningen enligt den nya lagen sker redan efter en räkenskapsperiod. Den nya personalfondslagen ger fonderna också större möjlighet att agera självständigt inom lagens ram •

Delegationen för personalfonder

Våren 1995 bildades i Finland en delegation för personalfonder i syfte att främja samarbetet mellan personalfonder och bevaka fondernas intressen. Under beredningen av lagförslaget har delegationen fungerat som kontaktlänk mellan fonderna och de myndigheter som varit engagerade i beredningen •

Fullmäktige och styrelse

Fullmäktige
Jouko Vanninen, repr. bokarbetarna, ordförande
suppleant: Timo Hänninen
Teemu Luukka, repr. den redaktionella personalen (Helsingin Sanomat), vice ordförande
suppleant: Jaana Savolainen
Pentti Hakala, repr. bokarbetarna
suppleant: Markku Mäkelä
Vesa-Pekka Meskanen, repr. chaufförerna
suppleant: Kauko Willberg
Irja Kukkonen, repr. de grafiska tjänstemännen
suppleant: Mirja Pircklén
Rauha Ekstrand, repr. de grafiska tjänstemännen
suppleant: Liisa Koistinen
Jukka Yli-Luopa, repr. tidningsbuden
suppleant: Sirkka Turunen
Hannele Wikman, repr. tidningsbuden
suppleant: Tor-Leif Bäckman
Kari Mervasto, repr. tidningsbuden
suppleant: Seppo Kurttila
Matti Tuominen, repr. de tekniska funktionärerna
suppleant: Hannu Tabell
Jorma Lindfors, repr. den redaktionella personalen (Ilta=Sanomat)
suppleant: Timo Kilpi
Tuuli Kahma, repr. de högre tjänstemännen
suppleant: Irma Aakula •

Styrelse
Tuula Pulkkanen, repr. de grafiska tjänstemännen, ordförande
suppleant: Anja Valtonen
Hannu Launiala, repr. tidningsbuden, vice ordförande
suppleant: Väinö Kenttälä
Kalle Salonen, repr. bokarbetarna
suppleant: Christer Grundström
Merja Helle, repr. den redaktionella personalen
Juhani Salmi, repr. de tekniska funktionärerna
suppleant: Jukka Myllylä
Ari Salo, repr. chaufförerna
suppleant: Mauri Luostarinen
Martti Ojares, repr. ledningen
suppleant: Markku Mäkijärvi •

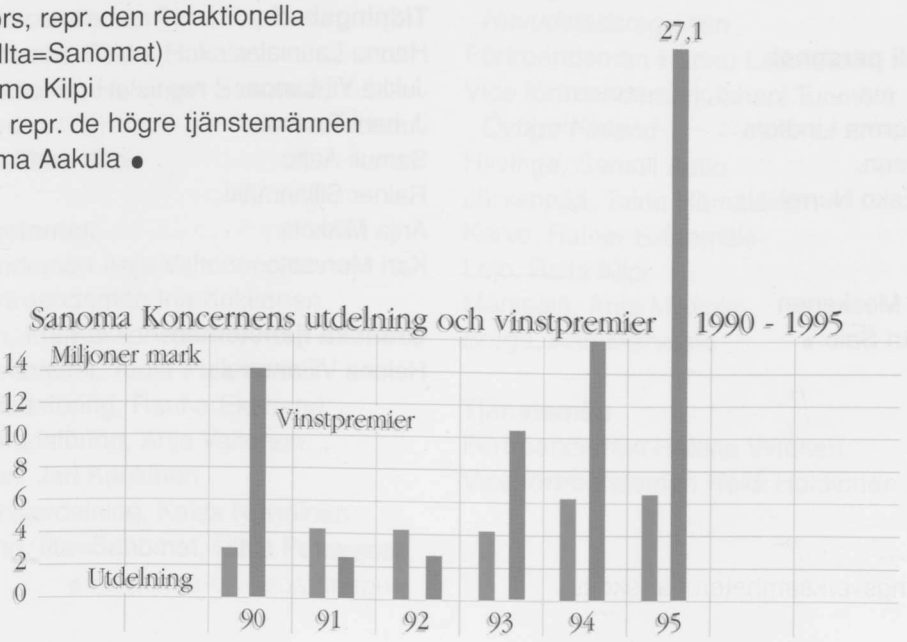

Delegationer

SANOMA KONCERNEN
Arbetsgivarrepresentanter
Jaakko Rauramo
Martti Ojares
Seppo Kievari
Heikki Huhtanen
suppleant: Tapani Kivelä, sekreterare

Bokarbetare
Kari Gisselberg
Jouko Vanninen
Pentti Hakala
suppleant: Timo Hänninen

Grafiska tjänstemän
Anja Valtonen
Mirja Pircklén
suppleant: Irja Kukkonen

Tekniska funktionärer
Juhani Salmi
suppleant: Matti Tuominen

Redaktionell personal
Timo Kilpi
suppleant: Jorma Lindfors
Jarmo Toivanen
suppleant: Esko Nurmi

Chaufförer
Vesa-Pekka Meskanen
suppleant: Ari Salo •

LEHTIKUVA OY
Företagsledning
Olavi Ahlfors, ordförande
Aulikki Heikkilä

Redaktionell personal
Mikki Jahnukainen
Kaija Karppanen
Marcel Maltzeff
Kimmo Mäntylä

Grafiska tjänstemän
Tuula Niskanen

Sekreterare: Marketta Braithwaite •

LEIJONAJAKELU OY
Arbetsgivarrepresentanter
Juhani Penttilä
Matti Honkakangas
Esko Leppänen

Tidningsbud
Hannu Launiala
Jukka Yli-Luopa
Juhani Tuomola
Samuli Aalto
Rainer Sillanmäki
Anja Mikkola
Kari Mervasto

Grafiska tjänstemän
Helena Viitanen •

Förtroendevalda

SANOMA KONCERNEN

Bokarbetare

Huvudförtroendeman Kari Gisselberg
Vice huvudförtroendeman Jouko Vanninen
Sidframställning, Helsingin Sanomat, Jouko Vanninen
Sidframställning, Ilta=Sanomat, Pentti Käyhkö
Tryckeri, nattskiftet, Pasi Kaskinen
Tryckeri, övriga skift, Tapio Ahonen
Packsal, nattskiftet, Jorma Tikkanen
Packsal, övriga skift, Christer Grundström
Fabriksservice, Ensio Särkkä
Telefonservice, Eeva Hirsimaa

Varkaus tryckeri

Huvudförtroendeman Timo Hänninen
Vice huvudförtroendeman Tapani Kurki

Forssa tryckeri

Huvudförtroendeman Jussi Kovaleff
Vice huvudförtroendeman Kari Sohlberg

Redaktionell personal

Huvudförtroendeman Jarmo Toivanen
Vice huvudförtroendeman Timo Kilpi
Helsingin Sanomat, Pekka Hakala
Regionalredaktioner, Helsingin Sanomat, Merja Ojansivu
Ilta=Sanomat, Timo Kilpi

Grafiska tjänsteman

Huvudförtroendeman Anja Valtonen
Vice huvudförtroendeman Irja Kukkonen
Administration, Irja Kukkonen
Ledning och ekonomi, Tuula Pulkkanen
Annonsmarknadsföring, Rauha Ekstrand
Upplagemarknadsföring, Anja Valtonen
Skyddsfunktion, Jari Kaukinen
Prenumerationsavdelning, Kaisa Nurminen
Marknadsföring, Ilta=Sanomat, Ritva Pettersson

Tekniska funktionärer

Konsultativ kontaktman Juhani Salmi
Vice kontaktman Matti Tuominen
Kontaktman, Helsingfors, Matti Tuominen
Vice kontaktman Jukka Myllylä
Kontaktman, Sanomala, Juhani Salmi
Vice kontaktman Hannu Tabell
Kontaktman, Varkaus, Ari Hassinen
Kontaktman, Forssa, Matti Anttonen

Chaufförer

Huvudförtroendeman Vesa-Pekka Meskanen
Dagskiftet, Ari Salo
Nattskiftet, Kauko Willberg •

LEHTIKUVA OY

Huvudförtroendeman Kimmo Mäntylä
Vice huvudförtroendeman Martti Kainulainen •

LEIJONAJAKELU OY

Tidningsbud

Huvudstadsregionen

Förtroendeman Hannu Launiala
Vice förtroendeman Juhani Tuomola

Övriga Finland

Hyvinge, Samuli Aalto
Järvenpää, Taina Hämäläinen
Kervo, Rainer Sillanmäki
Lojo, Raija Kilpi
Mäntsälä, Anja Mikkola
Borgå, Kari Mervasto

Tjänstemän

Förtroendeman Helena Viitanen
Vice förtroendeman Heidi Honkonen •

Arbetarskyddspersonal

SANOMA KONCERNEN
Arbetsgivarrepresentant
Skyddschef Jorma Tikkanen

Redaktionell personal
Arbetarskyddsfullmäktig Jorma Lindfors
1:a vice fullmäktig Johanna Mannila
2:a vice fullmäktig Jaana Savolainen

Grafiska tjänstemän
Arbetarskyddsfullmäktig Mirja Pircklén
1:a vice fullmäktig Tiina Siltala
2:a vice fullmäktig Tuula Silvennoinen

Tekniska funktionärer
Arbetarskyddsfullmäktig Erkki Kiema
1:a vice fullmäktig Aimo Harjunen
2:a vice fullmäktig Jukka Myllylä

Bokarbetare
Arbetarskyddsfullmäktig Pentti Hakala
1:a vice fullmäktig John Wuolanne
2:a vice fullmäktig Ensio Särkkä

Skyddsombud
Sidframställning, John Wuolanne
Telefontjänst, Eeva Hirsimaa
Transport, Ari Salo
Tryckeri, dag- och kvällskiftet, Martti Sedergren
Tryckeri, nattskiftet, Pentti Hakala
Packsal, dag- och kvällskiftet,
Christer Grundström
Packsal, nattskiftet, Jorma Tikkanen
Verkstad, Sanomala, Ensio Särkkä •

VARKAUS TRYCKERI
Arbetsgivarrepresentant
Arbetarskyddschef Mikko Siemann

Bokarbetare
Arbetarskyddsfullmäktig Tapani Kurki
1:a vice fullmäktig Tero Silventoinen
2:a vice fullmäktig Jouni Salmi
Skyddsombudsman Jouni Salmi

Tekniska funktionärer
Arbetarskyddsfullmäktig Ari Hassinen
Vice fullmäktig Jari Hyvärinen •

FORSSA TRYCKERI
Arbetsgivarrepresentant
Arbetarskyddschef Harri Papinsaari

Bokarbetare
Arbetarskyddsfullmäktig Kari Sohlberg
Vice fullmäktig Erja Kari

Tekniska funktionärer
Arbetarskyddsfullmäktig Matti Anttonen •

LEHTIKUVA OY
Arbetarskyddschef Olavi Ahlfors
Arbetarskyddsfullmäktig Mikki Jahnukainen
1:a vice fullmäktig Leena Pelkonen
2:a vice fullmäktig Marcel Maltzeff •

Föreningar

LEIJONAJAKELU OY
Arbetsgivarrepresentant
Skyddschef Esko Leppänen

Tidningsbud
Arbetarskyddsfullmäktig Jukka Yli-Luopa
1:a vice fullmäktig Sirkka Turunen
2:a vice fullmäktig Timo Wickholm

Tjänstemän
Arbetarskyddsfullmäktig Helena Viitanen

Skyddsombud
Haga, Ritva Karhula
Hagnäs, Pentti Linden
Hyvinge, Esa Hakola
Östra centrum, Juhani Tuomola
Järvenpää, Tarja Ylivaikko
Kervo, Sirpa Tiitinen
Borgå, Hans Maukonen
Hagalund, Risto Parkkinen
Dickursby, Liisa Mykrä •

Grafiska tjänstemän r.f.
ordförande Anja Valtonen
Helsingfors Bokarbetarförening r.f.
ordförande Krister Silfverberg
Sanomas redaktionsavdelning
ordförande Timo Kilpi
Huvudstadsregionens tidningsbud r.f.
ordförande Hilkka Komolainen
Personalklubben Sanomain Kerho r.y.
ordförande Seppo Lujanen
Pensionärsklubben Sanomain Seniorit
ordförande Pentti Peltomäki
Pensionsstiftelsen Sanoma Osakeyhtiön
Eläkesäätiö s.r.
styrelseordförande Pentti Käyhkö •

Jaakko Rauramo:

Medieindustrin, quo vadis?

Finland är ett till invånarantalet mycket litet land och har därför små möjligheter att konkurrera innehållsmässigt när det gäller elektroniska medier, framför allt TV-program. Konkurrensen har därtill begränsats av att ett ringa antal frekvenser och våglängdsområden fördelats genom nationella beslut. Denna idyll blev hotad när satellitsändningarna och kabel-TV introducerades. Idyllens slutliga sammanbrott kom med digitaliseringen. Fördelen med digitalisering är att samma mängd information som i analog form behöver ett brett frekvensband kan komprimeras så att överföringen behöver bara en fjärdedel eller en femtedel av utrymmet. Detta innebär att vi i framtiden kan ha 20-30 markbundna TV-kanaler och ett lika stort antal radiokanaler. Denna utveckling har stor betydelse för de tryckta mediernas framtidsutsikter.

Satelliter och kabel-TV ökar antalet tillgängliga kanaler från tiotal till hundratal. På en sådan marknad är det svårt att med inhemska resurser hävda sig i konkurrensen om det inte finns en nationell strategi som definierar det gemensamma målet och hur man skall nå detta. Denna utveckling medför avsevärda svårigheter för den reklamfinansierade TV-verksamheten. Digitaliseringen kommer också att bidra till en betydligt mer omfattande betal-TV-verksamhet. Allteftersom antalet kanaler ökar blir programmen dyrare och konkurrensen om program och programmakare tilltar. Detta förstärker tendensen att belägga kvalitetsprogrammen med avgift. Typiska betal-TV-program är för närvarande film och sport. Till samma kategori överförs förr eller senare bättre TV-serier samt ekonomi- och nyhetskanaler. Stora internationella evenemang, såsom de olympiska spelen, Wimbledon och rockkonserter, kan visas över betal-TV med engångsbetalning.

Utbyggnaden av marknätet för digital sändning tar dock lång tid. Den digitala utvecklingen börjar - eller har redan börjat - på satellitsidan där signalen tas emot antingen av kabel-TV-bolaget eller med hjälp av parabolantenn. Tills vi får digitala mottagare måste signalen omvandlas till analog form. Ett system med digitala sändningar via satellit kan alltså byggas ut relativt snabbt. Att byta ut mottagarna mot digital utrustning är däremot en långsam och kostnadskrävande process. Om alla befintliga TV-apparater i Finland skall bytas ut mot digitala apparater som kostar ca 7 000 mark innebär detta en jätteinvestering på ca 14 miljarder mark. Digital TV medför i sig inte några nämnvärda fördelar jämfört med det nuvarande systemet.

Digitala radiosändningar är däremot kvalitetsmässigt suveräna i förhållande till analoga sändningar. Därför vore det viktigt att alla framtida radiokoncessioner i Finland utfärdades för digital sändning. Detta skulle

stimulera den finländska radioverksamhetens utveckling och framför allt den teknologiska utvecklingen. Arbetet skulle kunna genomföras i snabb takt om det blev godkänt som ett nationellt projekt. När det gäller radio är motståndet mindre och priset lägre än i fråga om TV.

En företeelse som under de senaste åren spelat en alldeles speciell roll i den tekniska utvecklingen är det globala datanätet Internet, ett högaktuellt fenomen med stor ekonomisk potential på längre sikt. TV och radio är mer främmande medier för pressen. Internet däremot är en stor möjlighet för dem som är vana att arbeta med tryckta medier. Det gäller bara att utnyttja denna möjlighet på rätt sätt. Internet är ett utmärkt komplement till tidningar, som i framtiden kanske baseras såväl på tryckt material som på cd-rom och Internet.

Ett tänkbart scenario för den finländska mediebranschen år 2010 är att de elektroniska medierna då åstadkommit en veritabel revolution. Alla radiosändningar är digitala och hela branschen arbetar på kommersiella villkor. De flesta TV-kanaler är reserverade för betal-TV och ägs i regel av utländska operatörer. Rundradion förfogar över en budgetfinansierad kanal och MTV är en av många kommersiella TV-operatörer med dålig lönsamhet. På grund av etermediernas splittring har pressen lyckats bevara sina positioner, i synnerhet sedan nya distributionskanaler öppnats tack vare Internet och digital teknik. Alla produkter är med andra ord en kombination av tryckt och elektroniskt material. Det finns andra tänkbara scenarier, men om vi vill påverka deras utformning behöver vi som sagt en gemensam vision och gott samarbete på det nationella planet.

En analog rikstäckande radioverksamhet är onekligen ett steg bakåt och en mycket negativ företeelse ur pressens synvinkel. Sådana koncessioner bör inte längre beviljas. De enda som behöver digitala markbundna TV-kanaler är Rundradion och MTV. Det räcker inte enbart med att bygga ut nätet, det behövs också andra program än Rundradions och MTV:s för att motivera tittarna att skaffa den utrustning som behövs. Om inget markbundet nät anläggs kommer Finland att få ett satellit-, parabol- och kabelbaserat sändningssystem som efter 10-15 år undanröjer det analoga markbundna systemet.

Nu är det dags att i Finland påverka utvecklingen genom egna beslut, medan det ännu är möjligt. I annat fall får vi följa med strömmen och hoppas att den för oss till lugnvatten och inte till en dånande fors •

Ledning 1996

Styrelse
Aatos Erkko, ordförande (1, 3, 4)
Heikki Tikkanen, vice ordförande (1, 2, 3)
Robert Castrén (2)
Jane Erkko
Merja Helle, personalrepresentant
L.J. Jouhki (2, 4)
Seppo Kievari
Robin Langenskiöld
Rafaela Noyer
Jaakko Rauramo (1, 3, 4)
Kalle Salonen, personalrepresentant
Kerstin Rinne, sekreterare •

1 Medlem i arbetsutskottet
2 Medlem i löneutskottet
3 Medlem i mediepolitiska utskottet
4 Medlem i ekonomiutskottet

Ledningsgrupp
Bergsrådet Jaakko Rauramo, verkställande direktör
Heikki Huhtanen, vice verkställande direktör, produktion och teknologi
Seppo Kievari, vice verkställande direktör, tidningsförläggare, Helsingin Sanomat
Martti Ojares, vice verkställande direktör, ekonomi och administration, Sanoma Finance
Sakari Almi, marknadsdirektör, Ilta=Sanomat
Kerstin Rinne, direktör, juridik och informationsservice
Terhi Lambert, sekreterare •

Sanoma Koncernens ledningsgrupp, sittande från vänster Heikki Huhtanen, Jaakko Rauramo och Seppo Kievari. Stående från vänster Terhi Lambert (sekr.), Martti Ojares, Sakari Almi och Kerstin Rinne.

Helsingin Sanomat
Seppo Kievari, vice verkställande direktör, tidningsförläggare

Janne Virkkunen, ansvarig chefredaktör
Keijo K. Kulha, chefredaktör
Reetta Meriläinen, chefredaktör
Pekka Kukkonen, redaktionschef
Heleena Savela, redaktionschef

Janne Kalliomäki, distributionsdirektör
Caroline Lilius, försäljningsdirektör, marknadstjänster
Raija Liuhola-Lassuri, försäljningsdirektör, annonsförsäljning
Raimo Mäkilä, servicedirektör, annonsörservice
Reino Paavola, försäljningsdirektör, upplageförsäljning
Pekka Soini, annonsdirektör •

Ilta=Sanomat
Vesa-Pekka Koljonen, ansvarig chefredaktör
Hannu Savola, chefredaktör, nyheter
Antti-Pekka Pietilä, redaktionschef
Erik Rissanen, redaktionschef
Kari Ylänne, redaktionschef

Sakari Almi, marknadsdirektör
Eva Salama, försäljningsdirektör •

Produktion och teknologi
Heikki Huhtanen, vice verkställande direktör
Sulo Nuutinen, produktionsdirektör, sidframställning
Pertti Puolakka, direktör, materialfunktionen
Pekka Salmén, produktionsdirektör, tryckeriproduktion
Markku Kurki, planeringschef, datakommunikation •

Sanoma Finance
Martti Ojares, vice verkställande direktör
Nils Ittonen, direktör, portföljförvaltning
Mari Jerkku, finanschef
Pekka Toropainen, fastighetsdirektör •

Ekonomi och administration
Martti Ojares, vice verkställande direktör
Tapani Kivelä, administrativ direktör
Anne-Maj Roman, ekonomichef •

Juridik och informationsservice
Kerstin Rinne, direktör
Merja Karhapää, jurist •

• •

Lehtikuva Oy
Olavi Ahlfors, tf. verkställande direktör •

Leijonajakelu Oy
Juhani Penttilä, verkställande direktör •

Sanoma, Inc.
Aatos Erkko, verkställande direktör •

Över 480 000 exemplar, dvs. 98 procent av Helsingin Sanomat distribueras varje morgon till privata hushåll över hela Finland.

Adresser

SANOMA KONCERNEN

	Högbergsgatan 32, PB 240, FIN-00101 Helsingfors Telefon +358-0-1221 Telefax +358-0-122 4809
HELSINGIN SANOMAT	
Redaktion	Ludvigsgatan 6-8, PB 975, FIN-00101 Helsingfors Telefon +358-0-1221 Telefax +358-0-605 709
Upplagemarknadsföring	Salomonsgatan 17, PB 240, FIN-00101 Helsingfors Telefon +358-0-1221 Telefax +358-0-122 2802
Annonsmarknadsföring	Nylandsgatan 16-20, PB 240, FIN-00101 Helsingfors Telefon +358-0-1221 Telefax +358-0-122 3259
Leijonajakelu Oy	Mårtensbyvägen 11 A, Vanda, PB 240, FIN-00101 Helsingfors Telefon +358-0-122 999 Telefax +358-0-122 2968
Produktion och teknologi	Mårtensbyvägen 11 A, Vanda, PB 240, FIN-00101 Helsingfors Telefon +358-0-1221 Telefax +358-0-122 2013
Sanomala tryckeri	Mårtensbyvägen 9 A, Vanda, PB 240, FIN-00101 Helsingfors Telefon +358-0-1221 Telefax +358-0-122 3919
Varkaus tryckeri	Taipaleentie 17, FIN-78250 Varkaus Telefon +358-72-570 621 Telefax +358-72-570 6849
Forssa tryckeri	Kassimäenkatu 2, PB 48, FIN-30101 Forssa Telefon +358-16-41 221 Telefax +358-16-4122 6989
SanomaPrint	Mårtensbyvägen 9 A, Vanda, PB 240, FIN-00101 Helsingfors Telefon +358-0-1221 Telefax +358-0-122 3919
ILTA-SANOMAT	
Redaktion	Högbergsgatan 34, PB 375, FIN-00101 Helsingfors Telefon +358-0-1221 Telefax +358-0-122 3419
Marknadsföring	Skillnadsgatan 15-17, PB 371, FIN-00101 Helsingfors Telefon +358-0-1221 Telefax +358-0-122 3655 / annons Telefax +358-0-607 760 / upplaga
Sanoma Finance	
Portfolio- och finansförvaltning	Högbergsgatan 32, PB 1059, FIN-00101 Helsingfors Telefon +358-0-1221 Telefax +358-0-122 4659
Sanomafastigheter	Skillnadsgatan 15-17, PB 1058, FIN-00101 Helsingfors Telefon +358-0-1221 Telefax +358-0-122 4679
Lehtikuva Oy	Skillnadsgatan 9 B, PB 406, FIN-00101 Helsingfors Telefon +358-0-1221 Telefax +358-0-612 1571

SANOMA KONCERNENS STYRELSE

Ordförandens byrå	Skillnadsgatan 11 A, PB 144, FIN-00101 Helsingfors Telefon +358-0-1221 Telefax +358-0-122 4606

Sanoma Koncernens årsberättelse ges ut på finska, svenska och engelska.
Årsberättelsen kan beställas via koncernens ekonomiavdelning,
PB 1059, FIN-00101 Helsingfors, Finland, eller per telefon +358-0-122 4751.

Helsinki Media, Print Vanda, Finland 1996